

ผลจากวรรณกรรมพื้นบ้านสู่สังคมปัจจุบัน

THE IMPACT OF THAI FOLKTALE ON MODERN THAI SOCIETY

กมลลักษณ์ สุขชัย
KAMONLAK SUKCHAI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2563

KMITL-2020-AR-M-005-012

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE INFLUENCE OF THAI FOLKTALE ON MODERN THAI SOCIETY

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ACHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECNOLOGY LADKRABANG
2020

KMITL-2020-AR-M-005-012

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2020

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลจากรรณกรรมพื้นบ้านสู่สังคมปัจจุบัน
THE IMPACT OF THAI FOLKTALE ON MODERN THAI SOCIETY
นักศึกษา นางสาวกมลลักษณ์ สุขชัย
รหัสประจำตัว 60602022
ปริญญา ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ทัศนศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มล.โอภาษจรัส นันทวัน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
รองศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์	
รองศาสตราจารย์ ดร.มล.โอภาษจรัส นันทวัน	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนอมนวล เตชาคนึงวงศ์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ ดอนประศรี	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 9 กันยายน 2563

สถานที่สอบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	The Impact Of Thai Folktale On Modern Thai Society
Student	Kamonlak Sukchai
Student ID	60602022
Degree	Master of Fine Arts
Program	Visual Arts
Year	2020
Thesis Advisor	Associate Prof. Dr.Ophascharas Nandawan

ABSTRACT

Local folklore are symbolic myths are passed down from generation to generation, it is evidential that they affect how people view certain subject each other. These myths, some are fictional and some are based on true stories to reflect on social structures in the past, there for culture and tradition are over somewhat exaggerated through these beliefs of Buddhism, Brahminism and folk religion, this also includes how sexuality is viewed. Some of these beliefs are told through mythical characters and some stories are even 'confirmed' to be true, and the characters real people who actually existed to strengthen these beliefs. The stories are taught in school, and no questions are raised about their authenticity but the actual question is what do these ideologies stand for? Why upholds such ideas? This reflects upon the power of belief and its hold in shaping society's frame of mind.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณบุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยให้การสนับสนุนในการเรียนและ
ทั้งยังเชื่อมั่น

ในตัวข้าพเจ้า และสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผลงานของข้าพเจ้าสำเร็จลุล่วง และขอขอบคุณ
อาจารย์ที่คอยแนะนำความเห็นที่ดีที่คอยสนับสนุนผลงานของข้าพเจ้า และขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วน
ส่วนในการช่วยเหลือข้าพเจ้าในการทำงานสร้างสรรค์ครั้งนี้

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานสร้างสรรค์และวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและ
ศึกษางานศิลปะในเนื้อหาที่ข้าพเจ้านำเสนอ

กมลลักษณ์ สุขชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตโครงการ.....	2
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	3
1.5 ขอบเขตในงานสร้างสรรค์.....	3
1.6 แนวความคิดการสร้างสรรค์.....	3
บทที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	4
2.1 ที่มาและความสำคัญ.....	4
2.2 อิทธิพลทางวรรณกรรม.....	4
2.2.1 อิทธิพลอำนาจของศาสนาในวรรณกรรมพื้นบ้าน.....	4
2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมพื้นบ้าน.....	6
2.3 อิทธิพลทางเทคนิค.....	8
2.3.1 ศิลปะภาพถ่าย.....	8
2.3.2 ศิลปะการจัดวาง.....	9
2.3.3 ศิลปินที่มีอิทธิพล.....	10
2.3.4 อิทธิพลจากภาพยนตร์และละครพื้นบ้าน.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์.....	15
3.1 การประมวลความคิดจากข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์.....	15
3.2 วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	15
3.2.1 การเก็บข้อมูล.....	15
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์.....	15
3.4 การสร้างแบบร่าง.....	18
3.4.1 การพัฒนาภาพร่าง.....	19
3.5 กระบวนการสร้างงานศิลปะรับชมได้งวมเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า.....	21

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.5.1 เตรียมอุปกรณ์ถ่ายภาพ.....	21
3.6 สร้างสรรค์ภาพ	29
บทที่ 4 วิเคราะห์สร้างสรรค์.....	30
4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม.....	30
4.1.1 เรื่องราว.....	30
4.1.2 เนื้อหา.....	31
4.1.3 காแสดงออก.....	31
4.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	31
4.2.1 ผลงานชิ้นที่ 1.....	32
4.2.2 ผลงานชิ้นที่ 2.....	35
4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 3.....	38
4.2.4 ผลงานชิ้นที่ 4.....	39
4.2.5 ผลงานชิ้นที่ 5.....	41
บทที่ 5 สรุป.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาพรวมผลงานวิทยานิพนธ์.....	45
ประวัติผู้เขียน.....	58

สารบัญภาพ

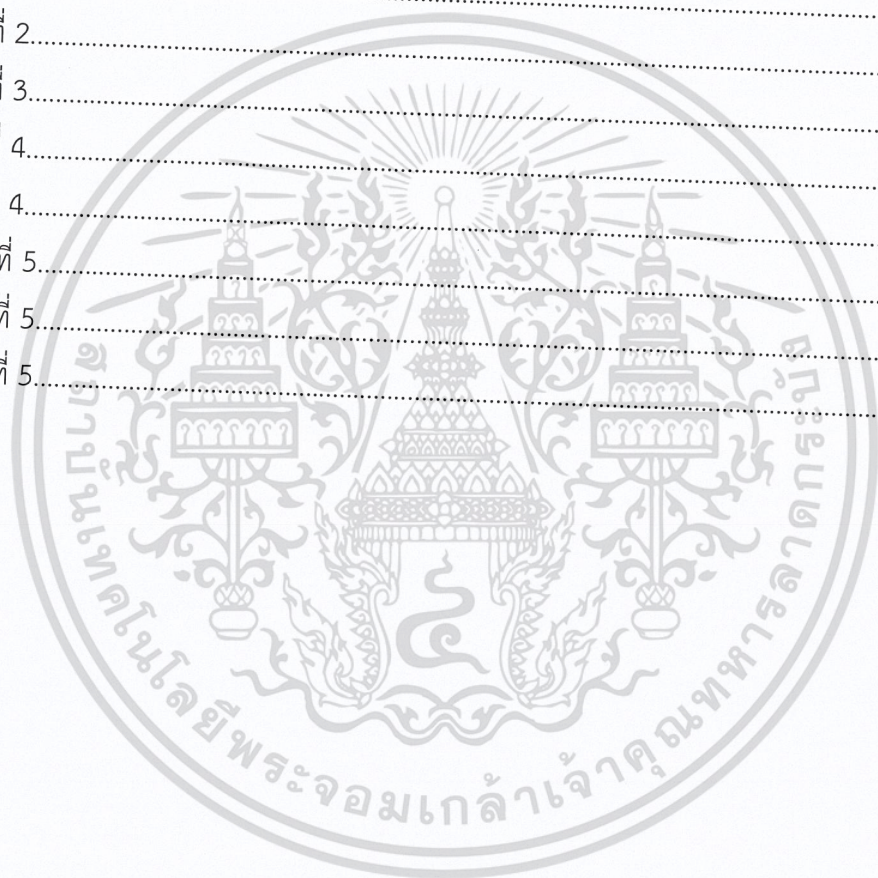
ภาพที่	หน้า
2.1 Drawing Restraint 9.....	10
2.2 Drawing Restraint 9.....	11
2.3 Drawing Restraint 9.....	11
2.4 นางสีบสอง (2524).....	12
2.5 นางสีบสอง (2524).....	12
2.6 นางสีบสอง (2524)).....	13
2.7 กากี (2523).....	13
2.8 กากี (2523)	14
3.1 สถานที่ในการถ่ายทำ	16
3.2 สถานที่ในการถ่ายทำ.....	16
3.3 สถานที่ในการถ่ายทำ.....	17
3.4 สถานที่ในการถ่ายทำ.....	17
3.5 ภาพร่างครั้งที่ 1.....	19
3.6 ภาพร่างครั้งที่ 1.....	20
3.7 ภาพร่างครั้งที่ 3.....	21
3.8 กล้อง Mamiya m645.....	21
3.9 แฟลชหัวค้อน Olympus.....	22
3.10 ชุดตัวละคร.....	22
3.11 ชุดตัวละคร.....	23
3.12 ชุดตัวละคร.....	23
3.13 ภาพทดลองแสงถ่ายกับฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก.....	24
3.14 ภาพทดลองแสงถ่ายกับฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก.....	24
3.15 ระหว่างการถ่ายทำ.....	25
3.16 ระหว่างการถ่ายทำ.....	25
3.17 ระหว่างการถ่ายทำ.....	26
3.18 ระหว่างการถ่ายทำ.....	26
3.19 ระหว่างการถ่ายทำ.....	27
3.20 ระหว่างการถ่ายทำ.....	27
3.21 ระหว่างการถ่ายทำ.....	28
3.22 ภาพที่ได้หลังจากล้างฟิล์ม.....	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.23 ระหว่างการสร้างสรรค์ภาพ.....	29
4.1 ผลงานชิ้นที่ 1.....	33
4.2 ผลงานชิ้นที่ 1.....	33
4.3 ผลงานชิ้นที่ 1.....	34
4.4 ผลงานชิ้นที่ 2.....	35
4.5 ผลงานชิ้นที่ 2.....	36
4.6 ผลงานชิ้นที่ 2.....	37
4.7 ผลงานชิ้นที่ 3.....	38
4.8 ผลงานชิ้นที่ 4.....	39
4.9 ผลงานชิ้นที่ 4.....	40
4.10 ผลงานชิ้นที่ 5.....	41
4.11 ผลงานชิ้นที่ 5.....	42
4.12 ผลงานชิ้นที่ 5.....	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ศึกษาเนื้อหาตำนานนิทานพื้นบ้านไทย โดยการวิเคราะห์โครงสร้างทางสังคมภายในตัวบท ในอุดมการณ์ที่ถ่ายทอดออกมาในเรื่องศาสนา ที่ปรากฏอยู่ในตำนานนิทานเหล่านั้น ศาสนาที่ปรากฏ มักจะเป็นรูปแบบของศาสนาไทย คือการหลอมรวมกันศาสนาพุทธและพราหมณ์ ที่มีศาสนาผีเป็นราก ศาสนาเป็นตัวบทสำคัญในการขับเคลื่อนเรื่องราวศีลธรรมยังคงเป็นบรรทัดฐานความดีงามของการ กระทำ ในขณะที่เดียวกันนั้นความเชื่อก็ถูกนำเสนอในรูปแบบของความอัศจรรย์ อภินิหาร และลำดับชั้น ความศักดิ์สิทธิ์ของเหล่า กษัตริย์ผู้มีธรรม เทพยดาจากพราหมณ์ และผีพื้นเมือง ศาสนาก็ยังเป็น บทบาทสำคัญในการสร้างบรรทัดฐานเรื่องเพศ ความเป็นเพศชายและหญิงภายใต้อำนาจศาสนา เช่น ความอับมงคลของระดู ที่ส่งผลต่อเรื่องกามารมณ์หรือการร่วมเพศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในตัวบทสะท้อน ให้เห็นวิถีชีวิตตำนานนิทานพื้นบ้านมิได้เป็นเพียงคำบอกเล่าแต่ถึงบทบาทสำคัญในกาถ่ายทอด อุดมการณ์ ซึ่งเนื้อหาจากตำนานนิทานเหล่านี้จะเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างสรรค์ใหม่เป็นเรื่อง ใหม่โดยเนื้อหาเป็นไปในแนวทางอธิบายโครงสร้างสังคมในตำนานนิทานพื้นบ้านไปพร้อม ๆ กับแสดง ความเห็นต่อกระบวนการถ่ายทอดอุดมการณ์ การมีอยู่ของตำนานนิทานและถ่ายทอดผลงานเป็น ภาพถ่ายที่ไขสัญลักษณ์ภาพแทนจากสองห้วงกาลเวลา

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

วรรณกรรมพื้นบ้านในรูปแบบตำนานนิทานจากคำบอกเล่าในท้องถิ่นเป็นหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์เชิงสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง ที่สืบทอดผ่านคำบอกเล่าปากต่อปาก มีอิทธิพลในการส่งต่อ อุดมการณ์ทางสังคม ตำนานและนิทานเหล่านั้นเป็นได้ทั้งเรื่องจริงและสมมุติ เพื่ออธิบายบริบทสังคม ในอดีต วัฒนธรรม ประเพณี ความอัศจรรย์เกินจริงถูกอธิบายด้วยโครงสร้างศาสนาอย่างพุทธ พราหมณ์ และผี ของกระทั่งความเชื่อในเรื่องเพศ ซึ่งอิทธิพลของความเชื่อไม่ได้ถูกเล่าผ่านเนื้อเรื่อง เท่านั้น อย่างบางตำนานได้คำอธิบายว่าเป็นจริงผ่านการสร้างภาพตัวแทนอย่างรูปเคารพ กระทั่งตัว ละครบางตัวที่ถูกเชื่อกันว่ามีตัวตนจริง โดยความสำคัญของการศึกษามีได้แสดงความสงสัยถึงการมีอยู่ จริงหรือไม่ แต่มั่นอยู่เพื่ออะไร ดำรงไว้ด้วยอะไร ทำให้เห็นถึงอำนาจของความเชื่อที่เป็นส่วนสำคัญ ในการถ่ายทอดอุดมการณ์ในสังคม ซึ่งลักษณะการถ่ายทอดผ่านเรื่องเล่ายังคงเป็นสิ่งที่แข็งแรงใน สังคมไทย

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง
2. เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะภาพถ่ายโดยสังเคราะห์จากข้อมูลอำนาจของศาสนาที่คอยควบคุมการดำเนินชีวิตผ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

- 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
อำนาจของศาสนาที่ควบคุมผ่านวิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตด้วยเรื่องเล่าเป็นการยึดโยงตัวของกลุ่มชนให้เป็นส่วนหนึ่งส่วนเดียวกันของพื้นที่นั้น ๆ และวัฒนธรรมนั้น ๆ
- 1.3.2 ขอบเขตด้านเทคนิคศึกษางานสร้างสรรค์ภาพถ่ายและสื่อผสม
นำเสนอภาพผลงานออกมาในรูปแบบภาพถ่าย ถ่ายทอดเรื่องราวด้วยการจัดฉากขึ้น (Setting) ฉากและแบบผู้แสดง และภาพปริ้นลงบนพื้นผิวหยาบด้วยการสัมผัสได้ด้วยตา
- 1.3.3 ขอบเขตด้านรูปแบบ
นำเสนอในรูปแบบภาพถ่ายสื่อผสมหรือโฟโต้คอลลาจ และศิลปะการจัดวางที่ประกอบไปด้วยวัสดุสามมิติ จัดวางบนพื้นและผนัง
- 1.3.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา
อำนาจของศาสนาที่ควบคุมผ่านวิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตด้วยเรื่องเล่าเป็นการยึดโยงตัวของกลุ่มชนให้เป็นส่วนหนึ่งส่วนเดียวกันของพื้นที่ และวัฒนธรรม
- 1.3.5 ขอบเขตด้านเทคนิคศึกษางานสร้างสรรค์ภาพถ่ายและสื่อผสม
นำเสนอภาพผลงานออกมาในรูปแบบภาพถ่าย ถ่ายทอดเรื่องราวด้วยการจัดฉากขึ้น (Setting) ฉากและแบบผู้แสดง และภาพปริ้นลงบนพื้นผิวหยาบด้วยการสัมผัสได้ด้วยตา
- 1.3.6 ขอบเขตด้านรูปแบบ
นำเสนอในรูปแบบภาพถ่ายสื่อผสมหรือโฟโต้คอลลาจ และศิลปะการจัดวางที่ประกอบไปด้วยวัสดุสามมิติ จัดวางบนพื้นและผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขั้นตอนการศึกษา

ศึกษาข้อมูลตำนานนิทานพื้นบ้านโดยพิจารณาในเรื่องศาสนาที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง นำมาถ่ายทอดโดยการถ่ายภาพขึ้นมาใหม่ โดยใช้พื้นฐานการสร้างสรรคจากจากภาพจำของเนื้อหาต่างๆในวรรณกรรมพื้นบ้านของหลายเรื่องประกอบกัน และสร้างมาเป็นภาพถ่ายสื่อผสม

1.5 ขอบเขตในการสร้างสรรค์

- 1.6.1 ข้าพเจ้าสร้างสรรค์งานในรูปแบบศิลปะภาพถ่าย
- 1.6.2 นำเสนอผลงานรูปแบบภาพถ่ายสื่อผสม
- 1.6.3 จำนวนผลงานมี 5 ชิ้น ขนาดแปรผันตามพื้นที่

1.6 แนวความคิดการสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจของการทำงานของข้าพเจ้าเกี่ยวข้องกับความเชื่อเสมอ ความเชื่อนั้นมีอำนาจเหนือมนุษย์มาตั้งแต่อดีตแทรกตัวอยู่ในชีวิตที่หลายรูปแบบ อย่างเช่นเรื่องราวในตำนานกำเนิดความเชื่อหรือศาสนาต่าง ๆ นั้นก็สืบทอดผ่านการเล่าจากรุ่นสู่รุ่น นั่นคือวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่องเล่า นิทาน ตำนาน มักจะมีด้วยเนื้อหาผูกพันไปกับความศักดิ์สิทธิ์ ความอัศจรรย์ ดังนั้นตำนานและนิทานเหล่านั้นเป็นได้ทั้งเรื่องจริงและสมมติ มีหน้าที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน นอกจากจะอธิบายบริบทสังคมในอดีต วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องมือในการส่งต่ออุดมการณ์ทางสังคม และรับรองอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ สำหรับข้าพเจ้าเรื่องเล่านี้เป็นเหมือนการแสดงทัศนะต่างที่แฝงไปด้วยความเชื่อ

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

2.1 ที่มาและความสำคัญ

“สังคมที่เรามีชีวิตอยู่คือสังคมแห่งตำนาน ทุกสิ่งทุกอย่างที่รายรอบล้วนแล้วแต่เป็นเสี้ยวส่วนต่างๆของตำนาน” ฌ็อง-ฌัก กอติเยอ (Jean-Jacques Rousseau)

แรงบันดาลใจของการทำงานของข้าพเจ้าเกี่ยวข้องกับความเชื่อเสมอ ความเชื่อนั้นมีอำนาจเหนือมนุษย์มาตั้งแต่อดีตแทรกตัวอยู่ในชีวิตที่หลากหลายรูปแบบ อย่างเช่นเรื่องราวในตำนานความเชื่อหรือศาสนาต่าง ๆ นั้นก็สืบทอดผ่านการเล่าจากรุ่นสู่รุ่น นั่นคือวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่องเล่า นิทาน ตำนาน มักจะมีด้วยเนื้อหาผูกพันไปกับความศักดิ์สิทธิ์ ความอัศจรรย์ ดังนั้นตำนานและนิทานเหล่านั้นเป็นได้ทั้งเรื่องจริงและสมมติ มีหน้าที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน นอกจากจะอธิบายบริบทสังคมในอดีต วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องมือในการส่งต่ออุดมการณ์ทางสังคม และรับรองอำนาจความศักดิ์สิทธิ์สำหรับข้าพเจ้าเรื่องเล่านี้เป็นเหมือนการแสดงทัศนะต่างที่แฝงไปด้วยความเชื่อ

การทำงานศิลปะของข้าพเจ้านั้นเป็นเหมือนการเล่าเรื่อง เล่าอุดมการณ์เรื่องอำนาจของศาสนา ที่ข้าพเจ้าสัมผัสได้ในปัจจุบัน ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับองค์ความคิดในวรรณกรรมพื้นบ้านออกมาในงานสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าใช้ลักษณะของภาพจำวรรณกรรมพื้นบ้านมาเป็นงานสร้างสรรค์จากความชอบในวัยเด็ก ในการดูละครพื้นบ้าน และรูปแบบการแต่งกาย เน้นย้ำความเป็นตำนาน นิทานในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ที่ส่งผลถึงสังคมปัจจุบัน การประกอบสร้างใหม่ในฐานะเรื่องเล่าที่ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องเล่าปรัมปรา

2.2 อิทธิพลทางวรรณกรรม

2.2.1 อิทธิพลอำนาจของศาสนาในวรรณกรรมพื้นบ้าน

วรรณกรรมพื้นบ้านอาจถูกมองว่าเป็นเพียงตำนาน นิทาน หรือเรื่องเล่าเพื่อความบันเทิงของยุคสมัยหนึ่งๆ หากแต่ในอีกแง่หนึ่งนั้นนักประวัติศาสตร์ส่วนหนึ่งมองในฐานะที่มันเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์รูปแบบหนึ่ง ประวัติศาสตร์ทางความคิด แม้เนื้อเรื่องจะเต็มไปด้วยความอัศจรรย์เกินจริง แต่กลับเป็นการอธิบายถึงอุดมคติทางสังคม ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณี แต่มีอิทธิพลในการทำความเข้าใจอดีตและส่งผลถึงการกำหนดอนาคต ไม่ว่าจะเป็ได้ศาสนาสำคัญต่าง ๆ ในสังคมโลกนั้น ก็ใช้เรื่องเล่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการบอกเล่าเรื่องราวของศาสนาพร้อมกับเนื้อหาที่เต็มไปด้วยความอัศจรรย์เสมอ และจากความอัศจรรย์กลายเป็นความศักดิ์สิทธิ์ ความจริงหรือการมีอยู่จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือนำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือไม่ของวรรณกรรมตำนานนั้นมิได้เป็นส่วนสำคัญเท่ากับ บทบาทที่มีอิทธิพลต่ออุดมการณ์ และได้สร้างจิตสำนึกร่วมบางอย่างในโลกปัจจุบัน

โครงสร้างความเชื่อและศาสนาที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมพื้นบ้านนั้น มีลักษณะการหลอมรวมกันของอำนาจจาก ศาสนาหลักอย่าง พุทธ พราหมณ์ และศาสนาพื้นเมืองอย่าง “ศาสนาผี” หรือจะถูกจำกัดความได้ว่าเป็น “ศาสนาไทย” ในวรรณกรรมพื้นบ้าน ความเชื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างกำหนดชีวิตตัวละคร หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นตัวบทกฎหมายของโลกในอดีต ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสังคมปัจจุบันกับตำนานมักมีความเชื่อเป็นตัวเชื่อมเสมอ ศาสนาพราหมณ์เดินทางเข้ามาสู่พื้นที่อุษาคเนย์ พร้อม ๆ กับศาสนาพุทธแต่ทั้งสองศาสนานี้มีอิทธิพลต่อสังคมในรูปแบบที่ต่างกันออกไป พราหมณ์เข้ามาโดยใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของเจ้าแคว้น มากกว่าเข้าถึงชาวบ้านเพราะด้วยเหตุของการที่พราหมณ์รังเกียจชาวพื้นเมืองและวิถีของศาสนาเป็นสิ่งที่ประโยชน์ต่อการปกครองมากกว่า ในขณะที่พุทธสามารถปรับได้กับทั้งชาวบ้านและคนชั้นปกครอง เห็นได้จากเนื้อหาในวรรณกรรมพื้นบ้านมีกษัตริย์หรือเจ้าเมืองในคติของพราหมณ์ คือ “กษัตริย์เป็นดังสมมุติเทพที่อวตารลงมาเพื่อปกครองเมืองช่วยเหลือปราบความทุกข์เข็ญ” ศาสนาพุทธมีอิทธิพลทางจิตใจ ผลของการกระทำอย่างเรื่องเวรกรรม บาปบุญ และเรื่องของคุณธรรมที่ดีของเจ้าเมืองในขณะที่พราหมณ์และพุทธมีบทบาทต่อรูปแบบวิถีชีวิตในวรรณกรรมพื้นบ้าน ศาสนาผีก็ไม่ได้หายไป กลับกลายเป็นพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ได้มาพร้อมกับพราหมณ์ พุทธ แต่ยังคงอยู่ในวรรณกรรมพื้นบ้าน ความเชื่อเรื่องเทพดาแบบพราหมณ์ ที่ได้ผสมกับความเชื่อดั้งเดิมอย่างพระอินทร์ก็มาผสานรวมผีฟ้า หรือแถน ผีพื้นเมืองต่าง ๆ ได้ถูกสถาปนาให้มีศักดิ์เป็น “เทวดา” เป็นปรากฏการยกผีเมืองขึ้นมาเป็นเทวดานี้เกิดจากการประณีประนอบระหว่างสามศาสนา ในพื้นที่อุษาคเนย์ และรูปลักษณ์ของผีพื้นเมืองอย่างเจ้าป่าเจ้าเขา เจ้าที่ ก็ได้แต่งองค์ทรงเครื่องในแบบพราหมณ์ ในเรื่องลิลิตพระลออ “ปู่เจ้าสมิงพราย” ผู้ที่ช่วยพระเพื่อนพระแพงทำเสน่ห์ต่อพระลออ และได้เกิดการสู้กันทางไสยเวระระหว่างผีป่าพื้นเมืองกับผีเมือง ปู่เจ้าสมิงพราย เป็นผีพื้นเมือง เจ้าของผีป่าต่าง ๆ ส่วนผีเมืองคือพระเสื้อเมือง พระทรงเมือง หรือผีที่สถาปนายศแล้วรัชการดูแลเมือง ปู่เจ้าสมิงพรายยังเคยปรากฏตัวอยู่ในโองการแข่งน้ำด้วยในสมัยอยุธยา ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเป็นศาสตร์ทางมหาเสน่ห์ เมตดา และกราบไหว้จนถึงปัจจุบัน อย่างที่อำเภอสอง จังหวัดแพร่ แสดงออกกับเรื่องลิลิตพระลออในฐานะตำนานของเมือง ซึ่งอำเภอนี้ก็เป็นสถานที่ที่ถูกสันนิษฐานว่าเป็นเมืองที่ปรากฏอยู่ในเรื่องนี้ด้วย มีการสร้างอนุสาวรีย์พระลออและพระเพื่อนพระแพง จำลองถ้ำปู่เจ้าสมิงพรายในอุทยานลิลิตพระลออ มีงานสืบสานประจำปี การตัดหูตัดจมูกในเรื่องสังข์ทองก็เช่นกัน เรื่องสังข์ทองเป็นวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างผี พราหมณ์ พุทธชัดเจนมาก การตัดหูตัดจมูกแลกของหกเขยที่เข้าใจว่าพระสังข์เป็นพระอินทร์ เป็นวิธีปฏิบัติแบบผี เป็นลักษณะของการเซ่นสังเวยในคติของผี เป็นการขอหรือใช้ของในธรรมชาติต้องมีขอแลกเปลี่ยนกับผี หรือเซ่นไหว้ให้ผีแถน ผีพื้นเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างตำนานที่เล่าถึงประจำเดือนผู้หญิง เป็นของอัปมงคลที่ จะทำให้ของเสื่อมนั้น นั้นแสดง ให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างชายหญิงโดยใช้ความเชื่อเป็นเครื่องมือในการช่วงชิง พื้นที่ที่ ผู้หญิงเคยมีอำนาจ มาให้ความหมายใหม่โดยคติแบบชายเป็นใหญ่ที่มาภายหลังที่ผสมกับพราหมณ์ พุทธแล้ว ตำนานถูกใช้เป็นเครื่องมือหลักฐานยืนยันว่าสิ่งนี้เป็นจริง และในปัจจุบันเราก็ได้เห็นบ้าง วัฒนธรรมที่ห้ามผู้หญิงเข้าโบสถ์ หรือบางสถานที่ ถึงแม้ตอนนั้นผู้หญิงคนนั้นจะยังไม่มีประจำเดือนก็ตาม และอีกกรณีที่แสดงให้เห็นพิธีกรรมแบบในศาสนาผี คือในเหตุการณ์ที่ฟุตบอลเยาวชนหมู่บ้าน อคาเด มี ติดอยู่ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน นอกจะมีการค้นหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่แล้ว ยังต้องมีการไหว้ขอมาเจ้าแม่นางนอน เพื่อขอให้เจอทีมหมู่บ้าน ซึ่งเป็นผลจากตำนานรักที่ไม่สมหวังของเจ้า หญิงเชียงรุ่งกับคนเลี้ยงม้า เจ้าหญิงที่ซึ่งสูญเสียคนรักไปและได้ตั้งสัจจะอธิษฐาน ด้วยความรักอัน บริสุทธิ์ ใ้ปีนที่ปีกผม แขนงพระขมับของตัวเองจนตายและ เลือดที่ไหลกลายเป็นแม่น้ำแม่สาย ร่างกาย ของเจ้าหญิงกลายเป็นมาของสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงถ้ำขุนน้ำนางนอนด้วย แน่แน่นอนว่าโครงสร้าง ความเชื่อในวรรณกรรมพื้นบ้านเป็นผลสะท้อนโดยตรงกับสังคม กระทั่งปัจจุบัน และมีจิตสำนึกร่วมกันในสิ่ง ใดสิ่งหนึ่งที่ยังคงแข็งแรง

2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมพื้นบ้าน

2.2.2.1 นิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน เป็นหนึ่งในทฤษฎีคติชนวิทยา คือการศึกษาสิ่งที่ถ่ายทอดกันมา ตั้งแต่บรรพบุรุษที่สืบต่อกันมาในรูปแบบ คติความเชื่อ ประเพณี นิทาน เพลง ภาษิต ทั้งยังครอบคลุม ถึงคงความรู้ ความคิดและแบบแผนของสังคมนั้น ๆ ซึ่งนิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นเมืองมีความหมายถึง เรื่องเล่าประเภทหนึ่งเป็นเรื่องเล่าที่สืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ โดยลักษณะของนิทานพื้นบ้าน กุหลาบ มัลลิกะมาศอธิบายเป็นดังนี้

- 1.) เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำ เป็นร้อยแก้ว
- 2.) เล่ากันด้วยปากต่อปาก แต่ต่อมาภายหลังได้มีการเขียนขึ้นจากโครงเรื่องเล่า เดิม
- 3.) ไม่ปรากฏผู้เล่าดั้งเดิมว่าเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของคนเก่าคนแก่ ฟังจากบุคคล ต่อบุคคล

นิทานพื้นบ้านนั้นมีอยู่หลายประเภท กิ่งแก้ว อัครถาวร จำแนกประเภทเป็น 5 ประเภทดังนี้

- 1.) เทพนิยาย เป็นเรื่องที่ยาว มีฉากเป็นสถานที่สมมุติ ไม่บ่งบอกสถานที่ตั้งชัดเจน พรรณนาด้วยความวิจิตรพิสดาร ตัวเอกเป็นเจ้าหญิงและเจ้าชาย
- 2.) นิทานชีวิต เป็นเรื่องที่ยาว ที่บ่งบอกสถานที่ไว้ชัดเจน ฉากเป็นสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.) นิทานวีรบุรุษ เป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีฉากเป็นสถานที่จริงและเป็นเรื่องเล่าลำดับเหตุการณ์การผจญภัยและการต่อสู้ของบรรพบุรุษ
- 4.) นิทานประจำถิ่น ความยาวของเรื่องขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่อง มีฉากเป็นสถานที่จริง เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับการกระทำสำคัญของบุคคลในท้องถิ่นนั้น ๆ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอำนาจผีสาวเทวดา ซึ่งมีมนุษย์ ผี เทวดา หรือสัตว์เป็นตัวละคร เรื่องเล่านี้เชื่อว่าเป็นเหตุการณ์การที่เกิดขึ้นจริงในอดีต
- 5.) นิยายอธิบายเหตุ เป็นเรื่องเล่าที่มาที่ไปของบุคคล สัตว์ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ
- 6.) ตำนานและเทพปกรณัม เป็นเรื่องทีอธิบายเกี่ยวกับต้นกำเนิด จักรวาล โลกมนุษย์ เนื้อเรื่องว่าด้วยโครงสร้าง ความสัมพันธ์และกฎเกณฑ์ คุณและโทษของพฤติกรรมธรรมชาติ
- 7.) เรื่องสัตว์ เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรมสัตว์ เนื้อเรื่องเป็นไปในลักษณะสอนใจ เรียกว่านิทานอุทาหรณ์
- 8.) มุขตลก เรื่องเล่าที่เป็นเหตุการณ์ขัดแย้ง ที่เนื้อเรื่องเป็นไปเพื่ออารมณ์ขัน นิทานพื้นบ้านมีบทบาทมากกว่าการให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่เป็นในการให้องค์ความรู้แก่คนในสังคมที่ส่งต่อมาจากอดีต จากรุ่นสู่รุ่น อธิบายความเชื่อร่วมกันในสังคมและสร้างระเบียบแบบแผนทางความคิดไปในทิศทางเดียวกัน

2.2.2.2 ตำนานพื้นบ้าน

ตำนานพื้นบ้านเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงเรื่องเล่าที่เป็นได้ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง เป็นเรื่องเล่าที่อธิบายถึงการกำเนิดของสิ่งต่าง ๆ จักรวาล โลก หรือมนุษย์ ตำนานมักผูกพันตัวเองไว้กับอำนาจเหนือธรรมชาติ ความศักดิ์สิทธิ์และความน่าயกย่อง ตัวละครในตำนานนั้นมักเป็นที่มียอำนาจเหนือธรรมชาติ และเป็นเรื่องเล่าที่ถูกเชื่อว่าเป็นเหตุการณ์จริง บุคคลจริงที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้ตำนานจึงมีความผูกพันไปกับอดีต ปัจจุบัน อนาคต โดย ตำนานนั้นมีผลต่อการกำหนดทิศทางของอุดมการณ์ทางความคิด และควบคุมความเชื่อร่วมกัน ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นประวัติศาสตร์ในรูปแบบหนึ่ง หรือเรียกได้ว่าเป็นประวัติศาสตร์นิพนธ์ ตำนานเป็นประวัติศาสตร์ทางความคิดหรือประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของสถานที่หนึ่ง ๆ โดยถ่ายทอดกันเป็นรุ่นสู่รุ่นนั้นเป็นรูปแบบของการเขียนประวัติแบบหนึ่งเช่นกัน โดยตำนานเป็นเรื่องเล่าที่ไม่ได้กำหนดเวลาไว้แน่นอนเพราะเป็นถ่ายทอดด้วยการเล่าต่อ ๆ กันมา ในขณะที่ตำนานประวัติศาสตร์มีการระบุช่วงเวลาการเกิดเหตุการณ์ขึ้นชัดเจน ว่ามีอยู่จริงในช่วงเวลาใด

นักประวัติศาสตร์ได้แบ่งตำนานประวัติศาสตร์ไว้ 4 ลักษณะ โดยแบ่งจากลักษณะ

เชิงเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.) ตำนานแสดงประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์
- 2.) ตำนานการแสดงพัฒนาการการตั้งหลักแหล่งของผู้คน
- 3.) ตำนานที่เกี่ยวข้องกับศาสนสถาน
- 4.) ตำนานเมือง

ตำนานพื้นบ้านนั้นแพร่กระจายได้ด้วยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษรให้เห็นอำนาจผ่านการเล่าเรื่อง ถ่ายทอดความเป็นตัวตนของคนในพื้นที่หนึ่ง ๆ หรือการให้นิยามต่อสถานที่นั้น ฉะนั้นตำนานจึงมิได้เป็นเพียงเรื่องเล่าแต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงอำนาจในพื้นที่ให้สร้างจิตสำนึกร่วมกัน

2.3 อิทธิพลทางเทคนิค

2.3.1 ศิลปะภาพถ่าย

งานภาพถ่ายในบทบาทหนึ่ง ในแบบที่เป็นเครื่องมือ หรือเทคนิคในการถ่ายทอดงานศิลปะ ภาพถ่ายถูกจัดการให้เป็นผู้เล่าเรื่องแทนตัวอักษร ในอดีตภาพถ่ายเคยดำรงตัวเองในฐานะผู้แสดงความจริงในช่วงเวลานั้น สามารถถ่ายทอดภาพที่เหมือนจริงได้สมบูรณ์เสียยิ่งกว่าสิ่งใด กระทั่งตามหลอกหลอนงานจิตรกรรม จนต้องหนีจากความเหมือนจริงไปยกใหญ่ และไม่นานนักภาพถ่ายก็ได้แสดงให้เห็นว่าความจริงในภาพถ่ายนั้นถูกสร้างขึ้นได้ทุกเมื่อ ภาพถ่ายเป็นได้ทั้งความจริงและความลวง การทำงานของภาพถ่ายในฐานะผู้เล่าเรื่องและถ่ายทอดงานศิลปะ เล่าทั้งเรื่องสมมติและเรื่องจริง เรื่องของหลากหลายชีวิต จากหลายหลายแห่งหน ล้วนดำรงอยู่ภายใต้รูปแบบของสังคมใดสังคมหนึ่ง

แต่ศิลปะภาพถ่ายก็ได้หยุดแค่นั้น เมื่องานภาพถ่ายเดินทางมาจนถึงยุคที่รูปแบบของภาพถ่ายมีการผสมผสาน และปรับเปลี่ยนหน้าตาเป็นการทำงานต่อภาพ แทนที่จะจบอยู่ที่รูปแบบภาพ มีการกระทำต่อภาพด้วยสื่ออื่นเพิ่มเติม ด้วยการสื่อสารความหมายด้วยสัญลักษณ์ของวิธีการผ่านวัสดุที่นำมาใช้

2.3.1.1 เทคนิคการถ่ายภาพ

การถ่ายภาพด้วยกล้องฟิล์มนั้นมีอิทธิพลสำคัญที่ทำให้เกิดภาพคือแสง เพราะการถ่ายภาพนั้นคือการบันทึกด้วยแสง แสงในรูปแบบต่างๆมีอิทธิพลต่อผลของภาพมีลักษณะที่ต่างออกไป ซึ่งประเภทของแสงที่มีอิทธิพลในการทำงานสร้างสรรค์มีดังนี้

- 1.) แสงธรรมชาติ เป็นแสงที่เกิดจากดวงอาทิตย์ มีทิศทางแสงที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและให้อิทธิพลที่แตกต่างกันตามช่วงเวลา รวมทั้งแสงตกกระทบที่ประกอบกับเมฆบนท้องฟ้าและต้นไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.) แสงประดิษฐ์ เป็นแสงที่เกิดจากการสร้างขึ้นเองของมนุษย์ เช่นแสงแฟลช แฟลชไฟในสตูดิโอ โดยแสงเหล่านี้สร้างขึ้นมาเพื่อ มนุษย์จัดการกำหนด ทิศทางแสงได้ตามความต้องการ ทั้งเพื่อเลียนแบบแสงธรรมชาติ หรือแสงในจินตนาการ

แสงกับการถ่ายรูปเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ทั้งในการกำหนดความงามและความรู้สึกของภาพถ่ายที่เกิดขึ้นตามการจัดการแสดงของผู้ถ่าย แสงที่ตกกระทบในทิศทางที่แตกต่างกันนั้นจะให้อารมณ์ความรู้สึกของภาพที่ต่างออกไป รวมทั้งสีที่เกิดขึ้นในภาพด้วย

2.3.2 ศิลปะการจัดวาง (installation art)

ศิลปะการจัดวาง (installation art) เป็นรูปแบบของงานศิลปะที่จับเน้นที่ความสัมพันธ์กันระหว่าง ผลงานและพื้นที่ ผลงานที่ถูกสร้างสรรค์ที่ซึ่งแปรผันไปตามลักษณะของพื้นที่ มักจะมีปฏิสัมพันธ์กับบริบทแวดล้อม ศิลปะการจัดวางเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากศิลปะแนวคิด (conceptual art) ที่ให้ความคิดประเด็นเนื้อหาของงานเป็นสำคัญ เป็นศิลปกรรมที่เป็นผลงานชั่วคราวหนึ่งไว้ กล่าวคือ รูปแบบงานจะแปรผันตามพื้นที่ แต่เนื้อหายังคงเดิมแต่ความรู้แปรผันไปตามพื้นที่การนำเสนอด้วย

ศิลปะการจัดวาง เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมไม่ได้เพียงแค่การมองชิ้นงานหรือการสัมผัสด้วยการมอง อาจจะได้สัมผัสอื่น ๆ ประกอบไปด้วย เสียง กลิ่น หรือการสัมผัสโดนเข้าไปในพื้นที่อาณาเขตของงานได้ ทำให้ส่วนของประสบการณ์ร่วมกับชิ้นงานเป็นส่วนสำคัญของศิลปะรูปแบบนี้ ซึ่งศิลปะการจัดวางนั้นก็ในรูปแบบของการนำเสนอผลงาน ที่ถูกร่างขึ้นมาด้วยความสัมพันธ์ของชิ้นงานและแนวคิดของผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการ สร้างการรับรู้ที่มากขึ้นต่อผลงาน

2.3.2.1. ลักษณะของศิลปะการจัดวาง

- 1.) องค์ประกอบร่วมสามสิ่ง คือ ผู้ชม ชิ้นงาน และพื้นที่
- 2.) ผลของประสบการณ์ร่วมของผู้ชม กล่าวคือ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ชมที่มีต่อผลงานทั้งที่เกิดขึ้นโดนการคาดคะเนของศิลปิน และเกิดขึ้นเองในรูปแบบอื่น
- 3.) พื้นที่จำเพาะ คือสิ่งที่สอดคล้องกันกับผลงานกับบริบทของพื้นที่ การเลือกพื้นที่เป็นนัยยะสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของงาน
- 4.) ปฏิสัมพันธ์ทางศิลปะที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ชมและพื้นที่ ในลักษณะของการเป็นชั่วคราวหนึ่งๆ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ปฏิสัมพันธ์ทางศิลปะที่เกิดขึ้นก็จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร เปลี่ยนไปเป็นรูปแบบอื่น เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.) การบันทึกผลงานมิได้เป็นการเก็บตัวชิ้นงาน แต่จะเกิดจากการถ่ายภาพ หรือวิดีโอ บันทึกผลงานกับสถานที่ไว้

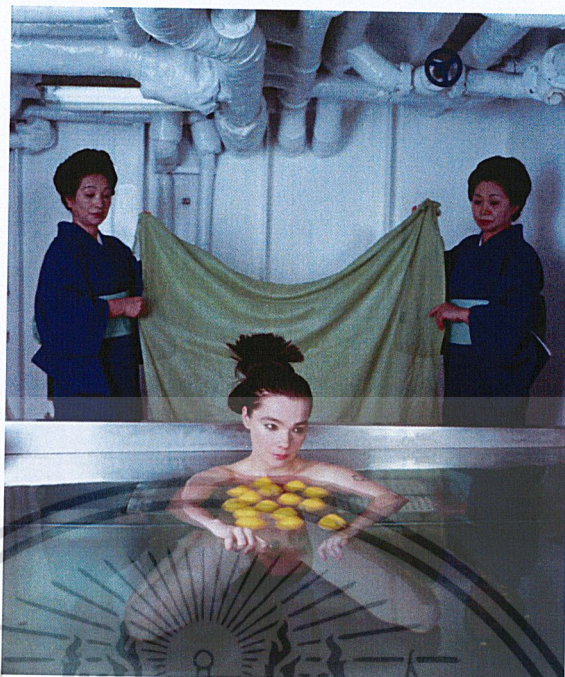
2.3.3 ศิลปินที่มีอิทธิพล

แมทธิว บาร์นีย์ (Matthew Barney) เป็นศิลปินคนหนึ่งที่ถ่ายทอดงานศิลปะของเขาด้วยภาพถ่ายละม้ายเหมือนจิตรกรรม ถึงแม้เขาจะบอกว่าตนเองไม่ใช่ผู้กำกับ ผลงานของเขาสร้างสรรค์โดยการเขย่าฉากขึ้นถ่าย ใช้สัญลักษณ์ในภาพจากเรื่องราวและสถานที่ที่ถ่ายทำในการเล่าเรื่อง งานชุดหนึ่งนั้นเขา Drawing Restraint 9 ถ่ายทอดเรื่องราวที่เขาสนใจเกี่ยวกับศาสนาชินโต ประเพณีญี่ปุ่น ขนบธรรมเนียมชุดแต่งงาน วิธีการงมหอยมูซุ

ภาพที่ 2.1 Drawing Restraint 9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 Drawing Restraint 9

ภาพที่ 2.3 Drawing Restraint 9

2.3.4 อิทธิพลจากภาพยนตร์และละครพื้นบ้าน

2.3.4.1 นางสิบสอง

ภาพยนตร์นางสิบสอง กำกับภาพยนตร์โดย เสน่ห์ โกมารชุน เขียนบทภาพยนตร์ โดย เนรมิต อำนวยการสร้าง โดย สมโพธิ แสงเดือนฉาย นำแสดงโดย ทูน หิรัญทรัพย์ สุพรรณษา เนื่อง ภิรมย์ อำภา ภูษิต ตามพ์ ดัสกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 นางสีบสอง (2524)

ภาพที่ 2.5 นางสีบสอง (2524)

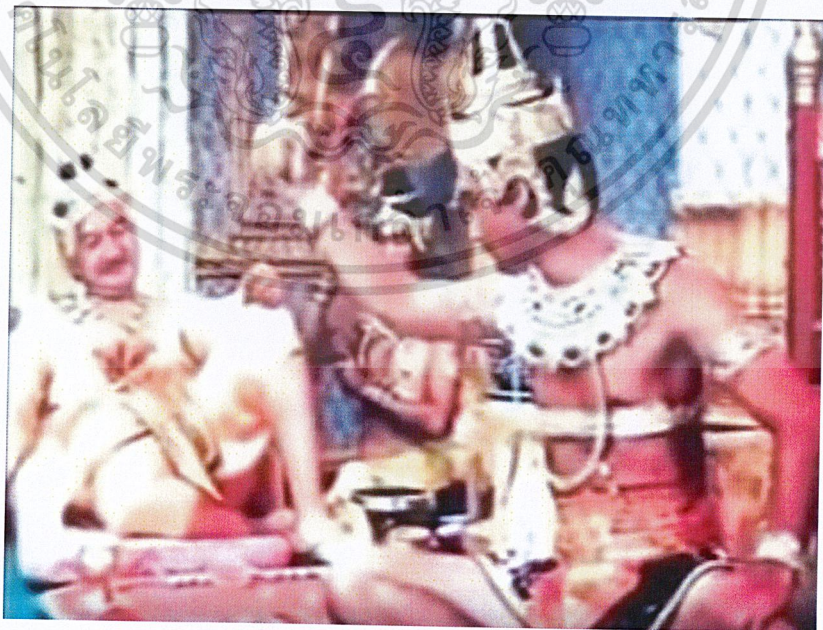
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 นางสีสอง (2524)

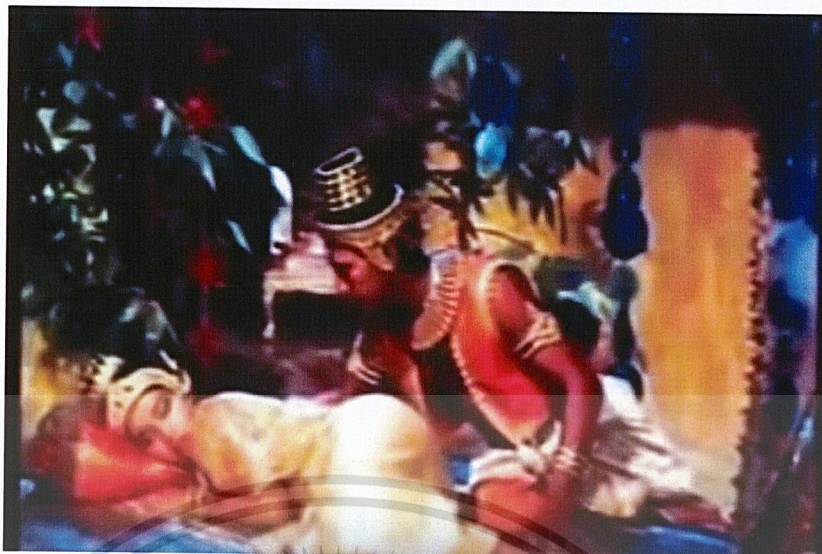
2.3.4.2 กากี (2523)

ภาพยนตร์กากี เขียนบทและกำกับการแสดงโดย เนรมิต อำนวยการสร้าง โดย สมโพธิ แสงเดือนฉาย นำแสดงโดย ส.อาสนจินดา สรพงษ์ ชาตรี ทูน หิรัญทรัพย์ และอำภา ภูษิต

ภาพที่ 2.7 กากี (2523)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.8 กากี (2523)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

3.1 การประมวลผลความคิดจากข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้ได้มาจากข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน ที่มีผลจนถึงอุดมการณ์ในปัจจุบัน โดยการใช้การประมวลผลเป็นตำนานหนึ่งเรื่อง ในการกำหนดทิศทางภาพในชุดผลงาน โดยสังเคราะห์ตัวบทขึ้นมาใหม่ ซึ่งในผลงานชุดนี้ได้เลือกสื่อในกานนำเสนองานศิลปะเป็นรูปแบบภาพถ่ายสีผสม ที่มีการนำเสนอภาพฉากและบรรยากาศที่คุ้นเคย ในการจินตนาการภาพของวรรณกรรมพื้นบ้าน ผสมผสานไปกับบรรยากาศร่วมสมัยสังคมในปัจจุบันที่แทรกไปในฉาก

3.2 วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

3.2.1 การเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 2 ลักษณะ คือ

3.2.1.1 ศึกษาจากข้อมูลเชิงเนื้อหาที่เกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน ที่มาสนับสนุนประเด็นเรื่อง “อำนาจของศาสนา” ที่ปรากฏในเนื้อหาของวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยเก็บข้อมูลจากข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีการอ้างอิงถึงตำนานนิทาน หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.1.2 ศึกษาจากข้อมูลงานภาพยนตร์และละครวรรณกรรมพื้นบ้าน ข้อมูลจากการศึกษารูปแบบภาพจากภาพยนตร์และละคร คือเรื่องนางสิบสอง (2524) และกาگی (2523) เกี่ยวกับลักษณะการแต่งกาย โทนสีในภาพ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าเก็บรวบรวมภาพประกอบวรรณคดี และภาพยนตร์และละครนิทานพื้นบ้านเป็นข้อมูลในการทำงาน อีกทั้งออกสำรวจหาสถานที่เพื่อทำการจัดฉากในการถ่ายทำ ข้าพเจ้าลงพื้นที่ในแหล่งธรรมชาติ ป่าและแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลคุ้มพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 3.1 สถานที่ในการถ่ายทำ

ภาพที่ 3.2 สถานที่ในการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 สถานที่ในการถ่ายทำ

ภาพที่ 3.4 สถานที่ในการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การสร้างแบบร่าง

ในผลงานชุดนี้ เริ่มจากการสังเคราะห์เนื้อหาเป็นชุดผลงานภาพถ่ายสื่อผสมโดยมีเนื้อหาจากตำนานที่ถูกแต่งขึ้นใหม่ เพื่อกำหนดทิศทางของผลงานสร้างสรรค์ โดยจะมีการสังเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาในวรรณกรรมพื้นบ้านและจัดฉากเพื่อถ่ายภาพสร้างสรรค์ผลงาน

จากการสังเคราะห์ข้อมูลภาพจากเนื้อหาในวรรณกรรมพื้นบ้าน และสร้างสรรค์มาเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่มีบรรยากาศและตัวละครที่คุ้นเคยจากวรรณกรรมพื้นบ้าน

โดยเนื้อหาที่สังเคราะห์ขึ้นใหม่เป็นเรื่อง ตำนานนางบัว ดังนี้

“ผู้หญิงคนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากแม่น้ำ และลอยคอมาติดที่ริมแม่น้ำ ชาวบ้านมาช่วยกันอุ้มขึ้นมา ชาวบ้านเอาผ้าผ่อนมาคลุม เธอสวยและกลิ่นกายหอมมากเป็นที่ต้องใจของชายหนุ่มทั้งหมู่บ้าน พวกเขายกเธอไปเป็นเจ้าของทำให้เหตุการณ์ซุลมุน มีเจ้าเมืองเดินทางผ่านมาพอดี เลยช่วยเหลือ และนำไปเข้าเฝ้าเจ้าเมือง เจ้าเมืองแสดงความชอบธรรมในการ ตัดสินให้ไปอยู่ในอาศรมของฤๅษีในป่าที่มี บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ กับเหล่าสตรีผู้บำเพ็ญตบะ จะได้หลีกเลี่ยงจากชาวเมือง จึงส่งตัวเธอเข้าป่า เมื่อเธอไปอาศัยอยู่ที่นั่นก็ใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติ จนกระทั่งเธอ แอบหนีไปเดินเล่นในป่าขณะที่มีพิธีถวายอาหาร เธอเห็นผลไม้หน้าตาประหลาดเธอจึงได้ปีนขึ้นไปเก็บ ระหว่างนั้นมีชายหนุ่มผู้มีอาคมผ่านมาได้ต้นไม้ ระบุเธอจึงหยดใส่ อาคมที่มีอยู่จึงเสื่อมลง เธอรู้สึกผิดมาก และอยากชดใช้ ชายหนุ่มจึงของมีอะไรด้วย หลังจากนั้นเธอก็ได้ลึกลับมีความสัมพันธ์กับชายคนนี้บ่อยครั้ง ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องต้องห้าม จนกระทั่งวันที่มีพิธีอาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเธอลงไปน้ำได้เสื่อมและกลายเป็นสีแดงทุกคนตกใจมาก ต่างสาปแช่งเธอ บ่อน้ำไม่ศักดิ์สิทธิ์อีกแล้วเธอถูกทำโทษด้วยการตัดหน้าอกและอวัยวะเพศในการเซ่นไหว้แก่สรีระ น้ำศักดิ์สิทธิ์ และก่อนเธอจะสิ้นลมจึงอธิษฐานขอให้เกิดมาเป็น ดอกไม้รับใช้ความศักดิ์สิทธิ์ในภพต่อไป”

ภาพถ่ายแบบจัดฉาก จำนวนผลงาน 10 ชิ้น ผลงานทั้ง 10 ชิ้นก็ได้ศึกษาต้นแบบจากภาพประกอบ ภาพยนตร์รูปแบบวรรณกรรมพื้นบ้าน เกี่ยวกับลักษณะการแต่งกาย ฉากหลังและองค์ประกอบภาพที่เน้นท่าทางของตัวละครที่เรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาพ และเรียงลำดับผลงานตามเนื้อเรื่อง “ตำนานนางบัว” ในข้างต้น ในส่วนของเครื่องแต่งกายที่อ้างอิงมาจากภาพยนตร์ละครนั้น ได้มีการสร้างสรรค์เพิ่มเติมให้เข้ากับรูปแบบงาน และลักษณะของตัวละคร มีลักษณะที่เกินจริงกว่าเครื่องแต่งกายรูปแบบที่อ้างอิงเพื่อช่วยในการนำเสนอภาพ อีกทั้งในส่วนของฉากหลังที่จะเป็นธรรมชาติเข้าฟ้าให้พลาสติกสีโปร่งแสงมาเป็นฉากหลังเพื่อย้อมสีบรรยากาศด้านหลังให้เป็นสีใหม่

โดยแหล่งกำเนิดแสงโดยแสงธรรมชาติตามช่วงเวลา และแสงเสริมจากแฟลชหัวค้อน แฟลช จะให้มีมิติภาพที่ดูไม่ธรรมชาติมากขึ้น ลวงตาแสงจากเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.1 การพัฒนาภาพร่าง

3.4.1.1 ภาพร่างครั้งที่ 1 ข้าพเจ้าถ่ายภาพบุคคลในเครื่องแต่งกายชุดไทยตามแบบละครพื้นบ้านกับฉากหลังที่ใช้การตัดต่อด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ครั้งแรกนี้ข้าพเจ้านำไปที่โทนของสีในงานและรูปแบบที่จะนำเสนอโดยภาพรวมเท่านั้น

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างครั้งที่ 1

3.4.1.2 ภาพร่างครั้งที่ 2 ข้าพเจ้าใช้วิธีร่างภาพในฉากต่าง ๆ ที่จะนำมาจากเนื้อเรื่อง “ตำนานนางบัว” มาถ่ายทำสร้างสรรค์เป็นผลงานทำให้เห็นภาพรวมขององค์ประกอบต่าง ๆ ในฉาก ท่าทางตัวละคร เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบฉาก เพื่อนำไปสู่การเตรียมอุปกรณ์

3.4.1.3 ภาพร่างครั้งที่ 3 ข้าพเจ้าถ่ายภาพเครื่องแต่งกายกับฉากหลังที่จะใช้ในการถ่ายทำจริง โดยการตัดต่อด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประกอบกันเพื่อให้เห็นรูปแบบในการถ่ายทำได้มากขึ้น

ภาพที่ 3.7 ภาพร่างครั้งที่ 3

3.5 กระบวนการสร้างงาน

3.5.1 เตรียมอุปกรณ์ถ่ายภาพ

3.5.1.1 กล้องถ่ายรูป ประเภทกล้องฟิล์ม Medium Format (120)

ภาพที่ 3.8 กล้อง Mamiya m645

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.1.2 แฟลช ประเภทหัวค้อน Olympus

ภาพที่ 3.9 แฟลชหัวค้อน Olympus

3.5.1.3 เตรียมเครื่องแต่งกายตัวละคร

ภาพที่ 3.10 ชุดตัวละคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

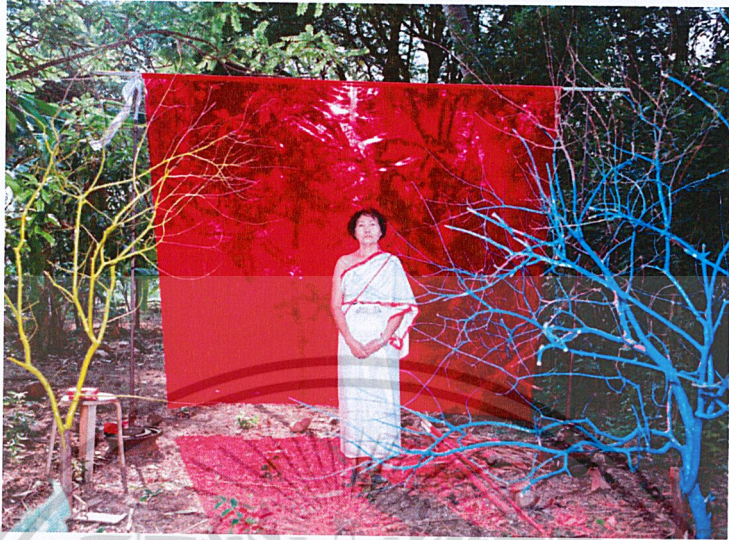
ภาพที่ 3.11 ชุดตัวละคร

ภาพที่ 3.12 ชุดตัวละคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.1.4 เตรียมอุปกรณ์ประกอบฉาก

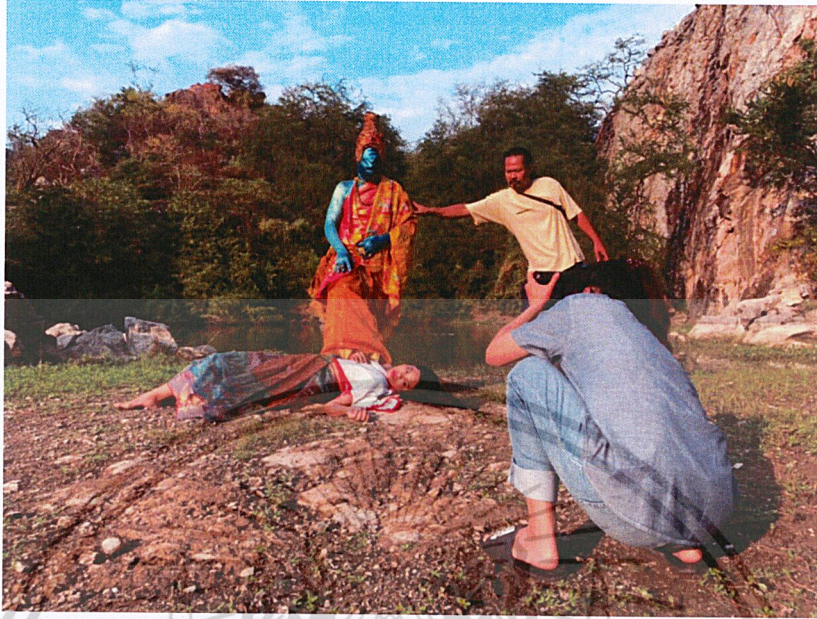
ภาพที่ 3.13 ภาพทดลองแสงถ่ายกับฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก (ฉากพลาสติกสี)

ภาพที่ 3.14 ภาพทดลองแสงถ่ายกับฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก (ฉากไม้สี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.5.5 เริ่มถ่ายทำ

ภาพที่ 3.15 ระหว่างการถ่ายทำ

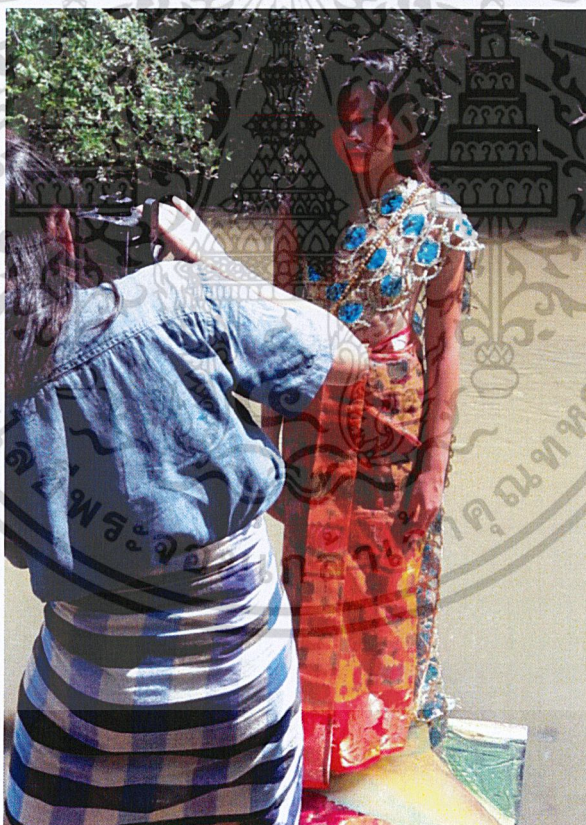

ภาพที่ 3.16 ระหว่างการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.17 ระหว่างการถ่ายทำ

ภาพที่ 3.18 ระหว่างการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.19 ระหว่างการถ่ายทำ

ภาพที่ 3.20 ระหว่างการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.21 ระหว่างการถ่ายทำ

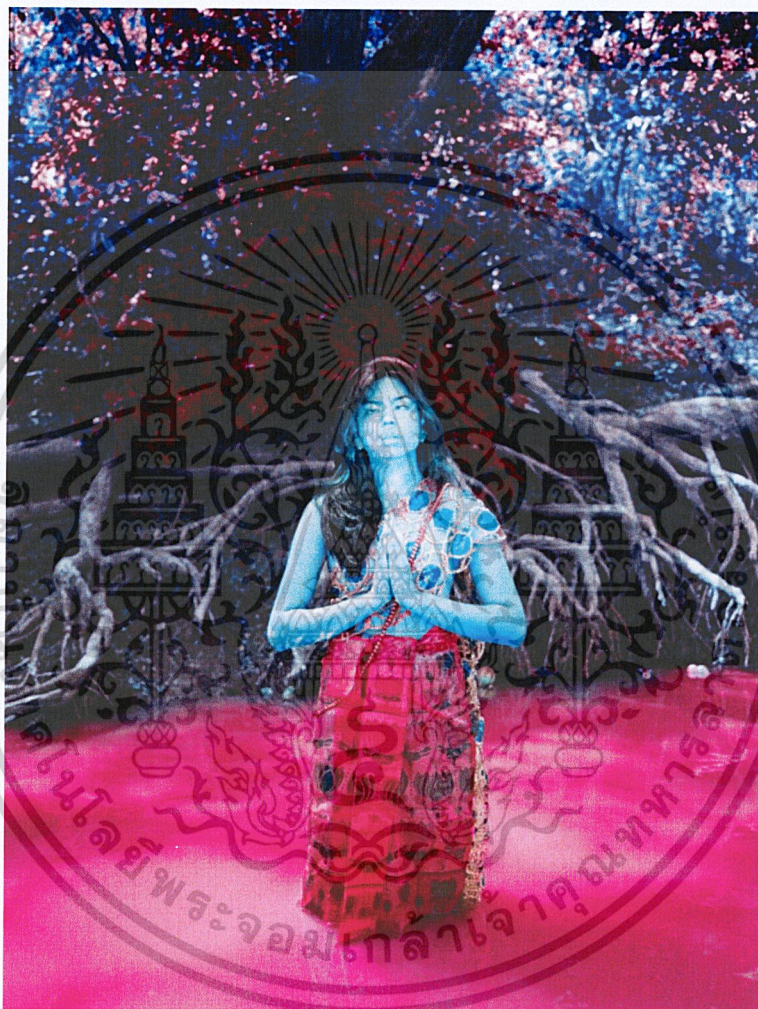

ภาพที่ 3.22 ภาพที่ได้หลังจากล้างฟิล์ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 สร้างสรรค์ภาพ

หลังจากที่ข้าพเจ้าได้ถ่ายทำผลงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเป็นขั้นตอนการจัดการไฟล์ภาพ ด้วยการสร้างสรรค์เพิ่มเติมด้วยโปรแกรม Adobe Photoshop เพื่อให้งานสร้างสรรค์สมบูรณ์ตามที่วางแผนไว้ โดยการจัดการแสงสี องค์ประกอบจากรูปต่างๆที่มาประกอบกันให้เกิดภาพใหม่

ภาพที่ 3.23 ระหว่างการสร้างสรรค์ภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์มาจากเนื้อหาของตำนานและวรรณกรรมพื้นบ้าน คำบอกเล่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่มีหน้าที่สำคัญในการส่งผ่านอุดมการณ์ชุดของวัฒนธรรมหนึ่งๆที่แสดงให้เห็นโดยการเล่าถึงการดำเนินชีวิตและค่านิยมที่เกิดขึ้นในตัวบท ข้าพเจ้านำเสนอเนื้อหาเหล่านี้ในงานสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคโฟโต้คอลลาจ และ ศิลปะการจัดวาง และแบ่งผลงานออกมาเป็น 5 ชุดที่มีเนื้อหาหลักเดียวกันเป็นเนื้อเรื่อง “ตำนานบัวแดง (RED LOTUS)”

ซึ่งในการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าจะใช้การวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นภายในงานสร้างสรรค์

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ตำนานบัวแดง (RED LOTUS)” เป็นผลงานที่สะท้อนถึงอุดมการณ์ในวรรณกรรมพื้นบ้าน เมื่อเรื่องเล่าในวรรณกรรมมิได้เป็นเพียงเรื่องเล่า เนื้อหาที่ถ่ายทอดกันในสังคมรุ่นต่อรุ่นด้วยอำนาจความเชื่อภาพใต้เนื้อหาเหล่านั้น ข้าพเจ้าดึงมาเป็นแก่นหลักของเนื้อเรื่อง ซึ่งวรรณกรรมและตำนานพื้นบ้านจำนวนมากไม่น้อยเลยที่มีผลต่อปัจจุบัน อย่างตัวละครหลักของเรื่องกลายเป็นที่เคารพและกราบไหว้บูชาฐานะความศักดิ์สิทธิ์ และเป็นการแสดงออกของอัตลักษณ์ประจำสถานที่หนึ่งๆ และเนื้อหาเหล่านี้ข้าพเจ้านำมาเสนอโดยกระบวนการถ่ายภาพ สร้างสรรค์ความอัศจรรย์ของเรื่องราวขึ้นใหม่และเทคนิคโฟโต้คอลลาจที่ขบเน้นความย้อนแย้งและความพิศวงในเรื่องราวที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ ละบรรยากาศที่คึกคักในละครพื้นบ้าน

4.1.1 เรื่องราว (Subject)

เรื่องราวที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้นำเรื่องราวในวรรณกรรมพื้นบ้านต่างๆมาประกอบสร้างขึ้นใหม่เป็น เรื่องเล่า “ตำนานบัวแดง” โดยเนื้อหาของเรื่องเล่าถูกวางตำแหน่งไว้ทั้งเป็นตัวกำหนดทิศทางการสร้างบรรยากาศภายในภาพผลงาน และเป็นส่วนหนึ่งผลงานในการแบ่งของการสะท้อนกระบวนการหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่หนึ่งๆ และถ่ายทอดมาในรูปแบบผลงานภาพถ่ายเทคนิคโฟโต้คอลลาจ และ installation

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 เนื้อหา (Content)

ในเนื้อหาสื่อถึงตำนานวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยการสร้างภาพออกมาให้มีบรรยากาศให้ชวนนึกถึงภาพประกอบวรรณกรรมพื้นบ้านและละครพื้นบ้าน แต่ละภาพสร้างสรรค์ขึ้นจากเนื้อหาของเรื่อง “ตำนานบัวแดง” ซึ่งล้วนเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธา หึงบริสุทธิ ฤๅษี อาคมเพศ การสังเวชชีวิตและคำอธิษฐาน โดยเนื้อหาในผลงานของข้าพเจ้า มิได้เป็นเพียงการสื่อถึงเพียงเรื่องราวในอดีต หากแต่เป็นความเชื่อมโยงกันของปัจจุบัน โดยสะท้อนส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบันที่ถูกเล่าแบบตำนานในอดีต

4.1.3 การแสดงออก (Expression)

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้แสดงออกในรูปแบบของภาพถ่าย ซึ่งสร้างสรรค์ด้วยการเซตฉากและบรรยากาศขึ้น โดยใช้เทคนิคโฟโต้คอลลาจในการสร้างภาพแต่ละชั้นเพื่อช่วยในการสร้างความรับรู้เรื่องราวอภินิหารความอัศจรรย์ของเรื่องเล่า และใช้ศิลปะการจัดวาง (installation art) ในการจัดวาง มาจัดการพื้นที่และสร้างบรรยากาศของผลงานแต่ละชั้นเพื่อขับเน้นความรู้สึกร่วมของผู้ชม

4.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคโฟโต้คอลลาจในการแสดงภาพของเนื้อหาในงานและใช้ศิลปะการจัดวางเป็นส่วนที่ช่วยแสดงเรื่องราวให้มากขึ้นโดยที่ให้ผู้ชมเข้าไปเป็นผู้สำรวจเรื่องราวที่เกิดขึ้น

โดยแบ่งงานสร้างสรรค์เป็น 5 ชั้น ไล่เรียงตามเรื่องราวในแต่ละส่วนของตำนาน “ตำนานบัวแดง” ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ขึ้นมาให้เป็นตำนานของพื้นที่ตำบลหนึ่งที่ถูกลืมมาอุปมาอุปไมยขึ้นมา ตำบลบัวแดงเป็นสถานที่ที่มีตำนานเกี่ยวกับบึงที่มีบัวสีแดง หากแต่ปัจจุบันยังคงมีบึงบัวแต่ไม่ได้มีสีแดงเหมือนชื่อ “ตำนานบัวแดง” เรื่องราวที่แสดงให้เห็นที่มีของชื่อนี้ ที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์สำคัญอย่างนางบัวแดงที่เป็นตัวละครหลักและผู้ที่เป็นเจ้าของเรื่องราวนี้ โดยมีเนื้อหาดังนี้

“ผู้หญิงคนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากแม่น้ำ และลอยคอมาติดที่ริมแม่น้ำ ชาวบ้านมาช่วยกันอุ้มขึ้นมา

ชาวบ้านเอาผ้าผ่อนมาคลุม เธอสวยและกลิ่นกายหอมมากเป็นที่ต้องใจของชายหนุ่มทั้งหมู่บ้านพากันแย่งเธอไปเป็นเจ้าของทำให้เหตุการณ์ซุลมุน มีเจ้าเมืองเดินทางผ่านมาพอดี เลยช่วยเหลือ และนำไปเข้าเฝ้าเจ้าเมือง เจ้าเมืองแสดงความชอบธรรมในการ ตัดสินให้ไปอยู่ในอาศรมของฤๅษีในป่าที่มีบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ กับเหล่าสตรีผู้บำเพ็ญตบะ จะได้หลีกเลี่ยงจากชาวเมือง จึงส่งตัวเธอเข้าป่า เมื่อเธอไปอาศัยอยู่ที่นั่นก็ใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติ จนกระทั่งเธอ แอบหนีไปเดินเล่นในป่าขณะที่มีพิธีถวายอาหาร

เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานและการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เธอเห็นผลไม้หน้าตาประหลาดเธอก็ได้ปีนขึ้นไปเก็บ ระหว่างนั้นมีชายหนุ่มผู้มีอาคมผ่านมาได้ต้นไม้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดูเธอจึงหยุดใส่ อาคมที่มีอยู่จึงเสื่อมลง เธอรู้สึกผิดมาก และอยากชดใช้ ชายหนุ่มจึงของมีอะไรด้วย หลังจากนั้นเธอก็ได้ลัทธิมีความสัมพันธ์กับชายคนนี้น้อยครั้ง ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องต้องห้าม จนกระทั่งวันที่มีพิธีอาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเธอลงไปน้ำได้เสื่อมและกลายเป็นสีแดง ทุกคนตกใจมาก ต่างสาปแช่งเธอ บ่อน้ำไม่ศักดิ์สิทธิ์อีกแล้วเธอถูกทำโทษด้วยการตัดหน้าอกและอวัยวะเพศในการเช่นไหว้แก่สรวงน้ำศักดิ์สิทธิ์ และก่อนเธอจะสิ้นลมจึงอธิษฐานขอให้เกิดมาเป็นดอกไม้รับใช้ความศักดิ์สิทธิ์ในภพต่อไป”

เค้าโครงเรื่องโดยรวมเป็นผสมเรื่องราวที่คุ้นเคยและคล้ายๆกันในวรรณกรรมพื้นบ้านดำเนินเรื่องโดยหญิงสาว เพศหญิงผู้มักจะถูกเขียนให้มีชะตากรรมเล่านี้ในวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยเธอเกิดขึ้นในแบบโอปปะปาติกะ เกิดขึ้นจากน้ำหญิงสาวผู้ซึ่งไร้เสรีภาพของตนเองตั้งแต่เกิด และลอยคอมาติดที่ชายฝั่งซึ่งจะแสดงโครงเรื่องใหญ่แบบเป็นสามระยะที่จะเป็นลักษณะความรุนแรงสามลักษณะ ความรุนแรงทางตรงที่เกิดจากที่เธอโดนชาวบ้านแย่งกันตั้งเธอเป็นสิ่งของสวยงาม แสดงความเจ้าชองจากการช่วยเหลือชีวิตเธอขึ้นมาจากน้ำ ระยะที่สามความรุนแรงเชิงโครงสร้าง มีเจ้าเมืองผู้แสดงสิทธิ์ในการตัดสินชีวิตเธออย่างชอบธรรมโดยให้เธอไปอยู่ในอาศรมฤๅษีในป่าโดยมิได้เป็นความสมัครใจของหญิงสาวผู้นั้น และระยะที่สามคือความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม ระบบความเชื่อที่เป็นกรอบในการดำเนินชีวิตของเธอเมื่อเธอมาอยู่ในอาศรมฤๅษีว่าด้วยเรื่องพรหมจรรย์ และเมื่อเธอการทำผิดไปจากจารีตเธอต้องโดยทำโทษตามระบบความเชื่อนั้น ซึ่งคือการแลกเปลี่ยนกับสิ่งศักดิ์ด้วยชีวิต ชีวิตของเธอเป็นตั้งน้ำที่ไหลไปตามผู้กำหนดเส้นทางตามกฎหมู่กฎหมายหรือจารีต แต่โดยผิวเผินมันก็ได้ถูกแสดงออกว่าเป็นความรุนแรงหากแสดงเป็นเส้นทางชีวิตและกฎแห่งชีวิต หญิงสาวผู้ซึ่งมิเคยได้กำหนดชีวิตของตัวเองกลับกลายเป็นตำนานและขนานนามในชื่อนางบัวแดง จากคำอธิษฐานสุดท้ายของชีวิต เพื่อชดใช้การกระทำคือการของเกิดมาเป็นดอกบัวรับใช้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยเนื้อหาโดนลึงจะถูกรวบรวมกับผลงานทั้งในแต่ละชุด ทั้ง 5 ชุด

4.2.1 ผลงานชิ้นที่ 1

“ผู้หญิงคนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากแม่น้ำ และลอยคอมาติดที่ริมแม่น้ำ ชาวบ้านมาช่วยกันอุ้มขึ้นมา ชาวบ้านเอาผ้าผ่อนมาคลุม เธอสวยและกลิ่นกายหอมมากเป็นที่ต้องใจของชายหนุ่มทั้งหมู่บ้าน พวกมันแย่งเธอไปเป็นเจ้าของทำให้เหตุการณ์ซุลมุน มีเจ้าเมืองเดินทางผ่านมาพอดี เลยช่วยเหลือ และนำไปเข้าเฝ้าเจ้าเมือง เจ้าเมืองแสดงความชอบธรรมในการ ตัดสินให้ไปอยู่ในอาศรมของฤๅษีในป่า”

ข้าพเจ้าใช้กรอบรูปสี่ฟ้าเขียวตามขนบเป็นการอุปมาอุปไมยถึงน้ำ สถานที่ที่ซึ่งให้กำเนิดหญิงนางบัวแดง มือที่ยื่นยาวออกมาจากรูปเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งน้ำถูกสร้างให้ใหญ่กว่ามือมนุษย์ทั่วไป กล่าวได้ว่าข้าพเจ้าต้องการให้เป็นบุคลาธิษฐานของน้ำและพลังลึกลับที่ทำให้เธอกำเนิด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้น มือใหญ่ที่ยืนยวมนั้นโอบอุ้มนางบัวแดงยื่นออกมาจากรอบรูป รูปกำเนิดนางบัวบนวัสดุที่เป็นผ้า ทำให้มีลักษณะทั้งตัวคล้ายลักษณะของน้ำ

ภาพที่ 4.1 ของผลงานชิ้นที่ 1

โดยภาพรวมของงานข้าพเจ้าตั้งใจให้ชวนนึกถึงภาพวินัส “Birth Of Venus” รูปกำเนิดวินัสที่เป็นแนวคิดเดียวกันกับความเชื่อทางอุษาคเนย์ เพศหญิงมักเป็นตัวแทนทางโลกีย์ชักจูงใจผู้ชายให้หลงใหลและทำให้เกิดการแย่งชิงเธอในเวลาต่อมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภาพที่ 4.2 ผลงานชิ้นที่ 1 ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกส่วนหนึ่งของงานชิ้นนี้บอกเล่าถึงเรื่องการแย่งชิงตัวนางบัวแดง ข้าพเจ้านำเสนอภาพผลงานสร้างสรรค์ลงไปในวัสดุผ้าเช่นกัน หากแต่นำมาสร้างสรรค์เป็นผ้านุ่งจีบหน้านาง เป็นชุดไทยตามในรูปลักษณะที่ปรากฏทั่วไปอย่างในละครพื้นบ้าน ข้าพเจ้าตั้งใจสร้างสรรค์ให้เป็นชุดไทยเพื่อนำเสนอในสองทาง เชิงความหมายก็คือ การแย่งชิงเป็นนัยของการเลือกไม่ได้ ภาวะของการได้มาหลังการกำเนิดคือวัฒนธรรม อย่างความเป็นไทยที่มีสวมใส่เราไว้ด้วยบริบทโดยรอบ และเชิงรูปแบบ ที่ข้าพเจ้าต้องใช้ศิลปะการจัดในการสร้างบรรยากาศในงานราวกับเป็นส่วนหนึ่งฉากในนิทาน ชุดไทยเป็นส่วนของการแต่งกายตัวละครชุดไทยที่ถูกทับด้วยอีกรูปหนึ่งนั่นคือเจ้าเมืองผู้ซึ่งมาเป็นผู้ช่วยเหลือและตัดสินใจชีวิตเธอด้วยความชอบธรรม ในชิ้นงานนี้เป็นผลงานชิ้นนี้เป็นส่วนที่เล่าถึงการกำเนิด ซึ่งคือจุดกำเนิดเรื่องราวทิศทางของตัวละคร

ภาพที่ 4.3 ผลงานชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 ผลงานชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นเรื่องราวในตอนต่อมาจากชิ้นแรก หลังจากที่เจ้าเมืองตัดสินใจให้เธอไปอยู่กับฤๅษีในป่า ไปเป็นหญิงผู้ถือพรหมจรรย์คนที่ 13 ในอาศรม ผลงานชิ้นนี้เน้นเป็นรูปงานสร้างสรรค์ในกรอบรูป เน้นแสดงเรื่องราวการเป็นไปของพื้นที่แห่งนี้ ผู้คน พิธีกรรมและบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

ภาพที่ 4.4 ผลงานชิ้นที่ 2

รูปหลักขนาดใหญ่ถูกวางไว้ตรงกลางนั้นเป็นลักษณะของรูปถ่ายรวมกลุ่มบุคคล มีกลุ่มหญิงถือพรหมจรรย์ 12 คนถือดอกบัวกราบไว้ในท่าเดียวกันรอบล้อมฤๅษีที่อยู่ตรงกลางและมุมด้านหลัง ม่านมีนางบัวแดงแอบอยู่โดยมิได้ถือดอกบัวกราบไหว้ตั้งเช่นนางทั้ง 12 ฤๅษีตรงกลางรูปถูกสร้างสรรค์ให้ไว้หน้าเป็นดั่งมวลาสารของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกประกอบสร้าง และประกอบร่างจากความศรัทธาและความเชื่อของการผสมผสานของวัฒนธรรมอย่างผี พราหมณ์ พุทธ สิ่งที่ฤๅษีสวมใส่คือความผสมผสาน ไม่เป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง อาจเป็นได้ทั้งฤๅษีหรือพระ ผู้คุมอำนาจแห่งความศรัทธา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 ผลงานชิ้นที่ 2

รูปที่สองเป็น เสียงกระซิบจากข้างหู ในภาพแสดงท่าทางของหญิงพรหมจรรย์คนหนึ่งทำท่าทางกระซิบข้างหูนางบัวแดง รายล้อมด้วยดอกบัวที่ถูกจี๊มาที่เธอ ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอกระบวนการเปลี่ยนผ่าน หรืออาจจะเรียกได้ว่าเข้ารีต ภาพแสดงพิธีกรรมประหลาดเสียงกระซิบข้างหู อาจบอกเรื่องราวอะไรบางอย่างต่อเธอเพื่อสร้างให้เธอเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพื้นที่ และนอนบ่มรับตั้งดอกบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.6 ผลงานชิ้นที่ 2

รูปที่สามเป็นแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ สถานที่ที่ซึ่งไว้อาบน้ำรับพรอันศักดิ์สิทธิ์ และมีเพียงผู้ถือพรหมจรรย์เท่านั้นที่ลงได้ ในรูปเป็นแหล่งน้ำเล็กๆใต้รากไม้ ถูกจัดวางไว้โดยปราศจากกรอบรูป รูปทรงงอไปตามการไหลลงมาจากผนัง มีกรอบรูปสีฟ้าทับด้านบน เป็นดั่งภาพขยายความศักดิ์สิทธิ์ของน้ำ ด้านกรอบรูปสีน้ำอมเขียวและพลาสติกสีรุ้งสร้างสรรค์ในมีแสงที่สะท้อนออกมากระทบรูปและเปลี่ยนไปตามมุมมองของผู้ชม

ทั้งหมดถูกจัดเรียงบนผนังที่ขนาบข้างด้วยม่านสีม่วง ม่านสร้างความเป็นฉากในละครและเล่นล้อกับม่านในรูปหลักตรงกลาง

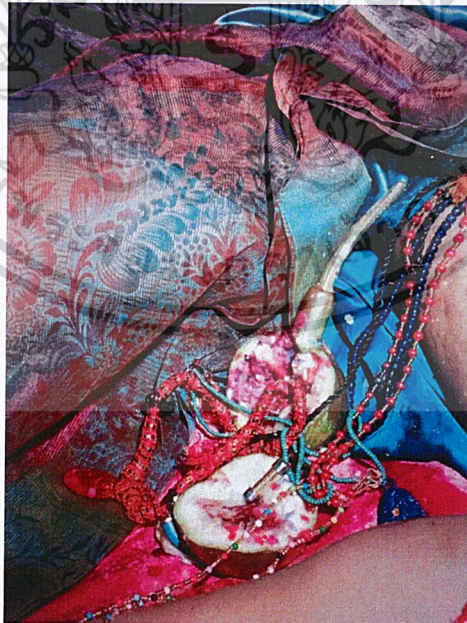
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 3

“ เมื่อเธอไปอาศัยอยู่ที่นั่นก็ใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติ จนกระทั่งเธอ แอบหนีไปเดินเล่นในป่า ขณะที่ไม่มีพิธีถวายอาหาร เธอเห็นผลไม้หน้าตาประหลาดเธอจึงได้ปีนขึ้นไปเก็บ ระหว่างนั้นมีชายหนุ่มผู้มีอาคมผ่านมาได้ต้นไม้ ระบุเธอจึงหยุดไล่ อาคมที่มีอยู่จึงเสื่อมลง เธอรู้สึกผิดมาก และอยากชดใช้ ชายหนุ่มจึงขอมืออะไรด้วย หลังจากนั้นเธอก็ได้ลบลอบมีความสัมพันธ์กับชายคนนี้น้อยครั้ง ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องต้องห้าม”

ผลงานชุดที่สามนำมาเป็นเหตุการณ์นี้มาเป็นขอบเขตในการสร้างสรรค์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่นางบัวแดงอาศัยอยู่ที่อาศรม และได้เกิดมีเพศสัมพันธ์กับชายแปลกหน้าผู้มีอาคม

ข้าพเจ้าแบ่งชิ้นงานออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นตอนที่นางบัวแดงไปเก็บผลไม้ ผลไม้ที่ข้าพเจ้าเลือกจะนำมาใช้ข้าพเจ้าตั้งใจให้มีรูปร่างคล้ายน้ำเต้า ซึ่งในแง่ของความหมายน้ำเต้า เป็นผลไม้ในตำนานที่กล่าวถึงการกำเนิดของคนในเอเชียอุษาคเนย์ซึ่งเป็นความเชื่อพื้นเมืองอย่างศาสนาผี แต่กลับเป็นหนึ่งในผลไม้ต้องห้ามต่อผู้มีวิชาอาคมเพราะจะทำให้ของเสื่อม ซึ่งคิดนี้้อาจสันนิฐานได้ว่าเป็นคติผีที่ถูกพราหมณ์เข้ามาทำลายแล้ว เช่นเดียวกันกับความเชื่อที่เกี่ยวกับระดูของเพศหญิงที่ว่าทำให้อาคมเสื่อมได้เช่นกัน ข้าพเจ้าใช้น้ำเต้าเป็นตัวแทนแห่งความเป็นเพศหญิง กล่าวคือนางบัวแดงในเพศสภาพที่เป็นหญิงกับผลไม้ น้ำเต้า นั้นเพราะความเชื่อมโยงกันในลักษณะที่เป็นตัวแทนของความเชื่อพื้นเมืองอุษาคเนย์ และเชื่อมโยงกันในความเชื่อเรื่องอาคมเสื่อมในเวลาต่อมา

ภาพที่ 4.7 ผลงานชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนแรกนี้จะประกอบด้วยงานสร้างสรรค์โฟโต้คอลลาจและงานสร้างสรรค์สามมิติน้ำเต้า ฐานรองด้วยกรอบรูปสีน้ำเงิน ผิวเป็นเหมือนเจลใสเคลือบทั่วผลงานทำให้รู้สึกเปียกแฉะที่สัมผัสได้ด้วยตา สะท้อนถึงการร่วมเพศ

ส่วนที่สองเป็นการอุปมาอุปมัยใช้สัญลักษณ์แทนการร่วมเพศในรูปแบบเดียวกันกับบท อัจฉรย์ในวรรณกรรมพื้นบ้าน ในชิ้นนี้ข้าพเจ้าใช้ความหมายของดอกบัวในอีกนัยหนึ่งที่ถูกใช้แทน อวัยวะของเพศหญิง หน้าอกและอวัยวะในบทอัจฉรย์ และเทียบเป็นลักษณะแห่งเพศชาย โดย ติดตั้งที่พื้นด้านล่างเป็นพรมรูปวงกลม เป็นรูปดอกบัวคอลลาจวางซ้ำๆและที่อยู่บนวัสดุพรม อุปมาถึง โพรงมดลูกผู้หญิง และกรอบรูปสามอันวางทับตรงกลางเป็นเทียบที่หลอมละลายในพื้นที่ผิวเปียก

4.2.4 ผลงานชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้เป็นเรื่องราวในตอนหลังที่เธอเสียพรหมจรรย์ จึงเป็นผลทำให้บ่อน้ำศักดิ์เสื่อม ลง

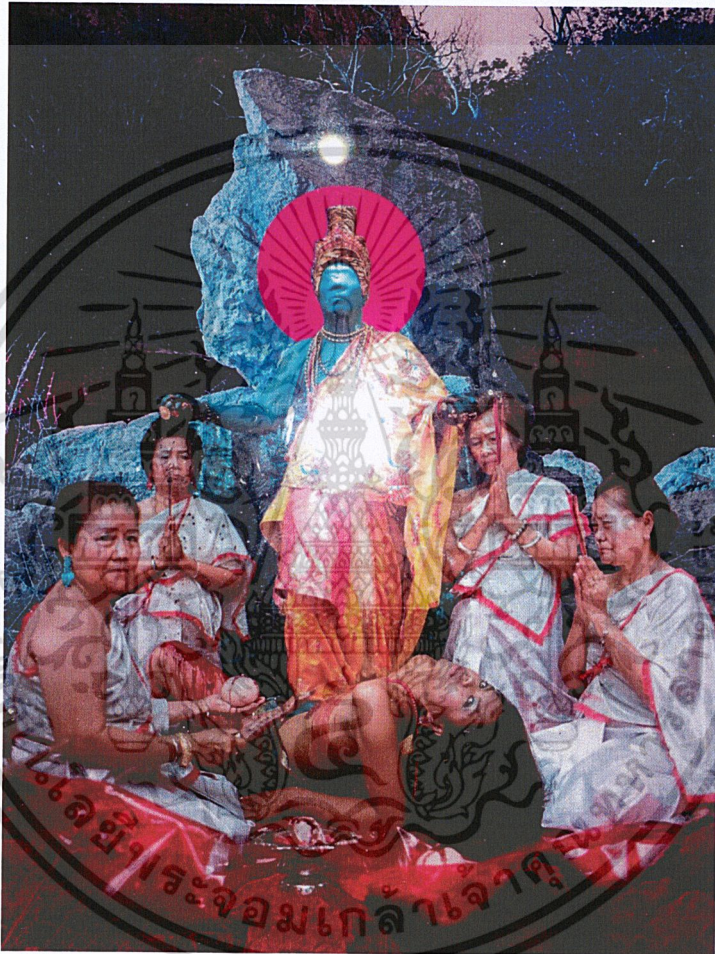
“จนกระทั่งวันที่มีพิธีอาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเธอลงไปน้ำได้เสื่อมและกลายเป็นสีแดงทุกคน ตกใจมาก ต่างสาปแช่งเธอ บ่อน้ำไม่ศักดิ์สิทธิ์อีกแล้วเธอถูกทำโทษด้วยการตัดหน้าอกและอวัยวะเพศ ในการเซ่นไหว้แก่สระน้ำศักดิ์สิทธิ์”

โดยข้าพเจ้าแบ่งงานเป็น 2 ส่วน มีงานสร้างสรรค์โฟโต้คอลลาจเป็นหลักสองรูป ส่วนแรก ติดตั้งบนผนังในกรอบรูปสีทองเป็นภาพของฤๅษี อำนาจในการตัดสินใจในฐานะที่เงินเป็นจิตวิญญาณของความเชื่อ ยืนสง่าในท่าทางคล้ายกับกำลังเหยียบบางอย่างไว้ และรองรับด้วยเหล่าดอกบัวผู้นอบน้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภาพที่ 4.8 ผลงานชิ้นที่ 4 ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่สองเป็นงานสร้างสรรค์โฟโต้คอลลาจ นำเสนอภาพพิธีกรรมประหลาด ซึ่งข้าพเจ้า
อุปมาให้เป็นพิธีกรรมการแลกเปลี่ยนของศาสนาพื้นเมืองอุษาคเนย์ หรือศาสนาผีคือ การขนบนาการ
ขอขมาลาโทษย่อมต้องมีของแลกเปลี่ยน โดยฤๅษีและสาวกในอาศรมนี้ได้ไขนางบัวแดงในการขอขมา
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นางได้ทำกระทำความผิด โดยการตัดอวัยวะที่แสดงความเป็นเพศหญิงในการขอขมา

ภาพที่ 4.9 ผลงานชิ้นที่ 4

โดยภาพส่วนนี้จะอยู่ในกรอบสีแดงบนพื้นหน้ารูปฤๅษีในครั้งแรก ในความรู้สี่กรุปแรกได้
กระทำการเหยียบรูปนี้ที่อยู่ใต้ฝ่าเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.5 ผลงานชิ้นที่ 5

ผลงานชิ้นที่ 5 ข้าพเจ้านำเสนอภาพแทนของเรื่องทั้งหมด ซึ่งเป็นเรื่องราวในส่วนที่ทำให้ราวกับเป็นหลักฐานการมีอยู่ของเรื่องราว โดยเป็นภาพที่เกิดจากคำอธิษฐานของนางบัวแดง ก่อนจะสิ้นใจ

“และก่อนเธอจะสิ้นลมจึงอธิษฐานขอให้เกิดมาเป็น
ดอกไม้รับใช้ความศักดิ์สิทธิ์ในภพต่อไป”

ภาพที่ 4.10 ผลงานชิ้นที่ 5

โดยประกอบไปด้วยงานสร้างสรรค์โฟโต้คอลลาจ และงานประติมากรรมสามมิติ ตรงกลางผนังเป็นสร้างสรรค์โฟโต้คอลลาจเป็นภาพตอนที่นางเกิดมาเป็นดอกบัวในชาติต่อมาของเธอและรูปที่มีขนาดเล็กอีกสองรูปขนาบข้างเป็นภาพผู้หญิงที่มีส่วนหัวเป็นดอกบัว สองรูปที่ขนาบข้างนั้นส่งเสริมให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เห็นไปเซบะเอียนที่ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปตรงกลาง มีความศักดิ์สิทธิ์และอำนาจมากขึ้น โดยนางบัวแดงหญิงสาวไร้เสรีภาพผู้น่าสงสาร ได้กลับกลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมาด้วยคำบอกเล่าและรูปเคารพ งานประติมากรรมสามมิติที่วางไว้ด้านหน้ารูปใหญ่ในองค์เดียวกัน

ภาพที่ 4.11 ผลงานชิ้นที่ 5

ภาพที่ 4.12 ผลงานชิ้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลจากวรรณกรรมพื้นบ้านสู่สังคมปัจจุบัน” (THE IMPACT OF THAI FOLKTALE ON MODERN THAI SOCIETY) มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์งานศิลปะเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน โครงสร้างสังคมในตำนานนิทานพื้นบ้านและกระบวนการถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านเรื่องเล่าเหล่านี้เสมอ ความเชื่อที่มีอำนาจเหนือมนุษย์มาตั้งแต่อดีตแทรกตัวอยู่ในชีวิตที่หลากหลายรูปแบบ อย่างเช่นเรื่องราวในต้นกำเนิดความเชื่อ หรือศาสนาต่าง ๆ นั้นก็สืบทอดผ่านการเล่าจากรุ่นสู่รุ่น นั่นคือวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่องเล่า นิทาน ตำนาน มักจะมีด้วยเนื้อหาผูกผันไปกับความศักดิ์สิทธิ์ ความอัศจรรย์ ดังนั้นตำนานและนิทานเหล่านั้นเป็นได้ทั้งเรื่องจริงและสมมติ มีหน้าที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน นอกจากจะอธิบายบริบทสังคมในอดีต วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องมือในการส่งต่ออุดมการณ์ทางสังคม และรับรองอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ สำหรับข้าพเจ้าเรื่องเล่านี้เป็นเหมือนการแสดงทัศนะต่างที่แฝงไปด้วยความเชื่อ

โดยข้าพเจ้าได้ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมพื้นบ้าน และทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อแรงบันดาลใจของข้าพเจ้าอย่างละครและภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยจากข้อมูลทั้งหมดนำมาสังเคราะห์ออกมาเป็นผลงานศิลปะ โดยข้าพเจ้านำเสนอผลงานในรูปแบบภาพถ่ายสื่อผสมหรือโพลีไดคอลลาจ และศิลปะการจัดวาง และในรูปแบบของโทนสีในผลงานก็เป็นการใช้อิทธิพลจากสีในละครและภาพยนตร์พื้นบ้านที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาไปข้างต้นและจัดการโทนสีในแบบที่ร่วมสมัย ใช้ศิลปะการจัดวางเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศของวรรณกรรมออกมาให้เป็นที่ประจักษ์และให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในการเข้าไปสำรวจในพื้นที่งานศิลปะของข้าพเจ้า

งานวิทยานิพนธ์สร้างสรรค์ชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยเรื่องที่ข้าพเจ้าสนใจนั่นคือเรื่องเล่าวรรณกรรมพื้นบ้าน ศาสนา และเพศ และกระบวนการทำงานของมันกับบริบทสังคม และได้นำมาศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยผ่านการสังเคราะห์ข้อมูล ปัญหาและประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนางานสร้างสรรค์เวลาต่อไป

บรรณานุกรม

- คมกฤษ อู่เต็กเค่ง. 2560. ภารตะ-สยาม? ฝี่ พราหมณ์ พุทธ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ปราโมรินทร์ เครื่องทอง. 2558. วรรณคดีสี่สังสย. กรุงเทพฯ : อ่าน.
- พิเชฐ แสงทอง. 2559. ตำนานและเรื่องเล่าปรัมปราท้องถิ่นภาคใต้:อัตลักษณ์ วัฒนธรรม อำนาจ และ การต่อต้านในประวัติศาสตร์ความเป็นไทย. กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป.
- เอกชัย สถาพรธน์พัฒน์. 2561. เทวดำนานในอริยวิถี. กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2560. วัฒนธรรมร่วมอุษาคเนย์ในอาเซียน. กรุงเทพฯ : นานตาแฮก.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2560. เชื้อชาติกต๋ำบรรพ์ ของบรรพชนไทย. กรุงเทพฯ : นานตาแฮก
- ศิริพร ณ ถลาง. 2552. ทฤษฎีคติชนวิทยา:วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2537. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชนวิทยา เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย8. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุโขทัยธรรมมาธิราช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

เทคนิค : ภาพถ่ายและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

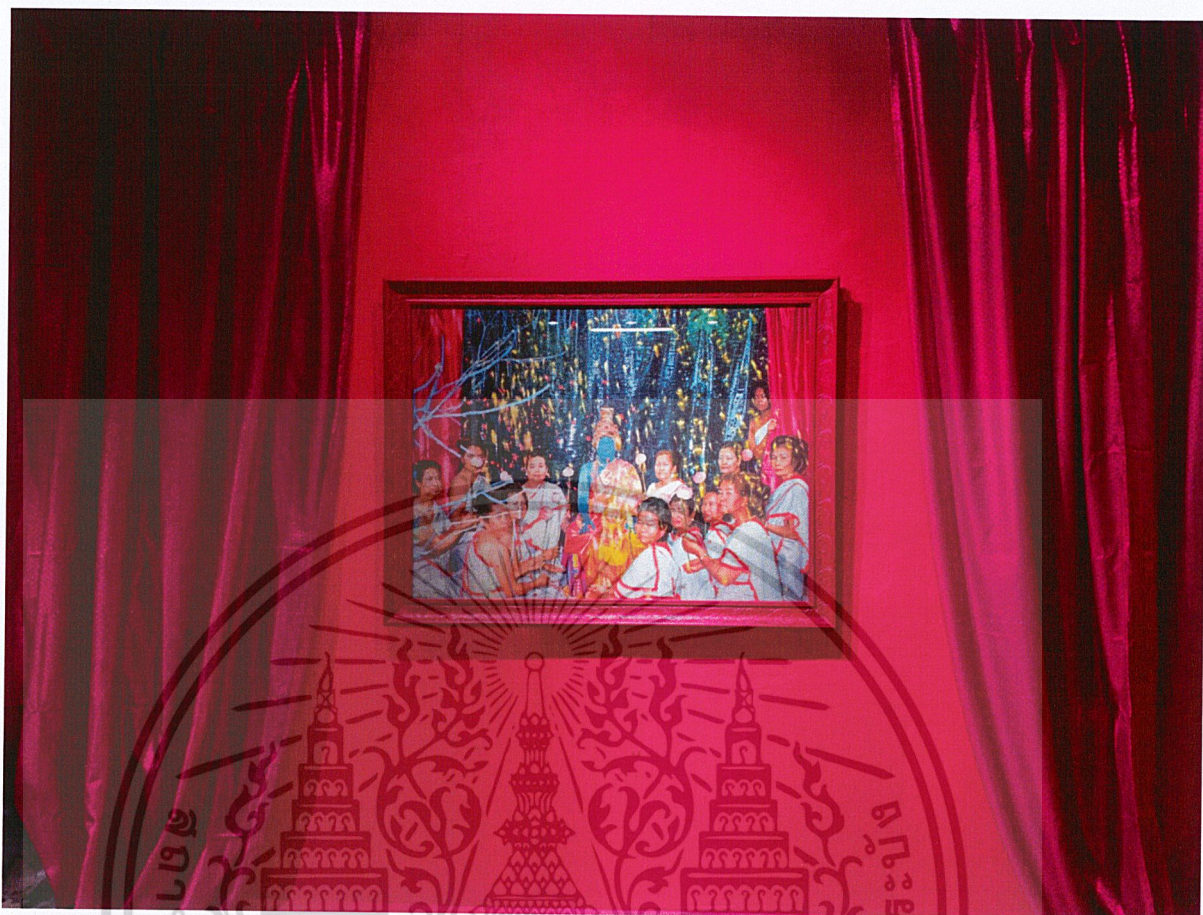
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

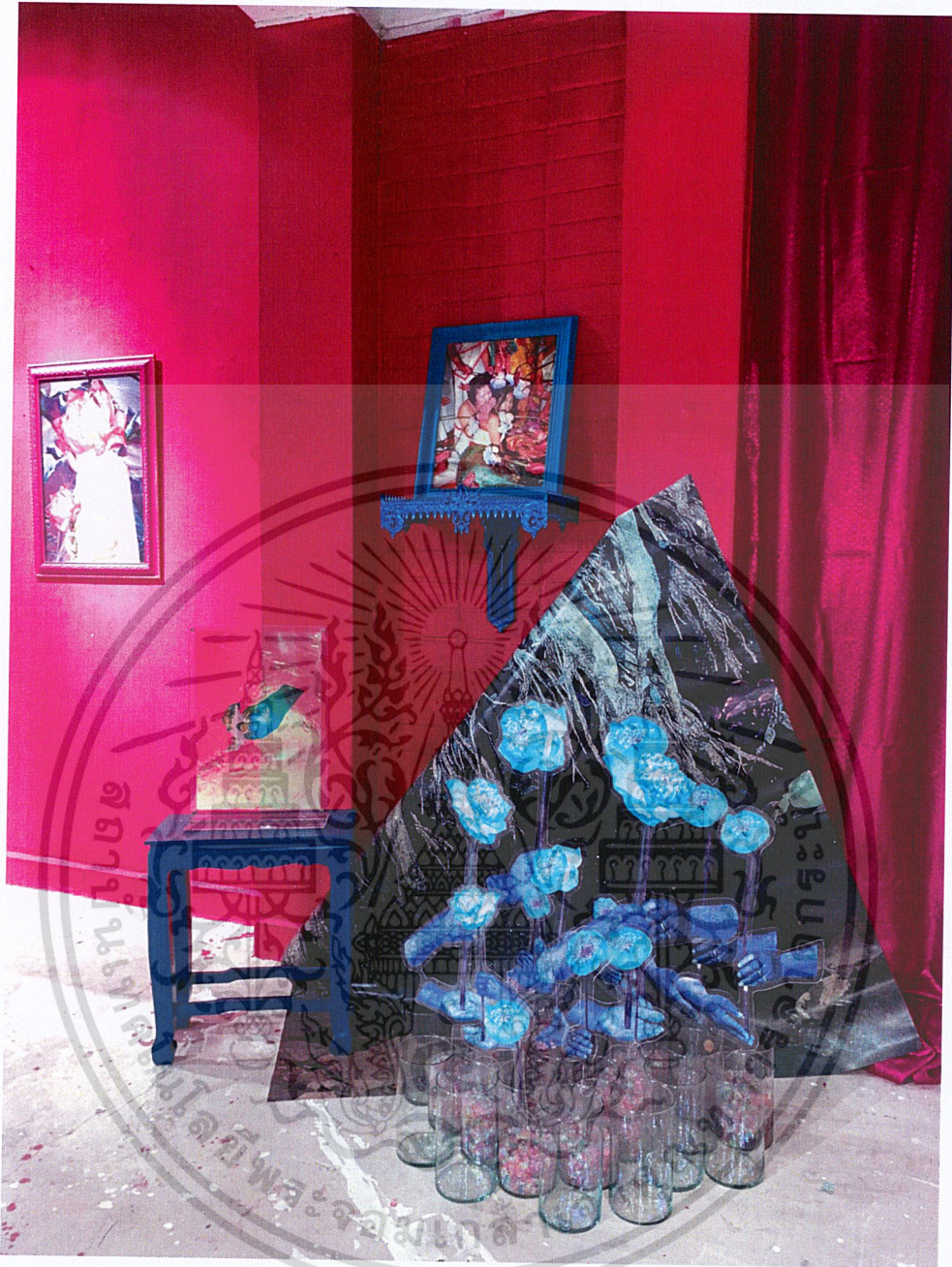
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1
เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2
เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

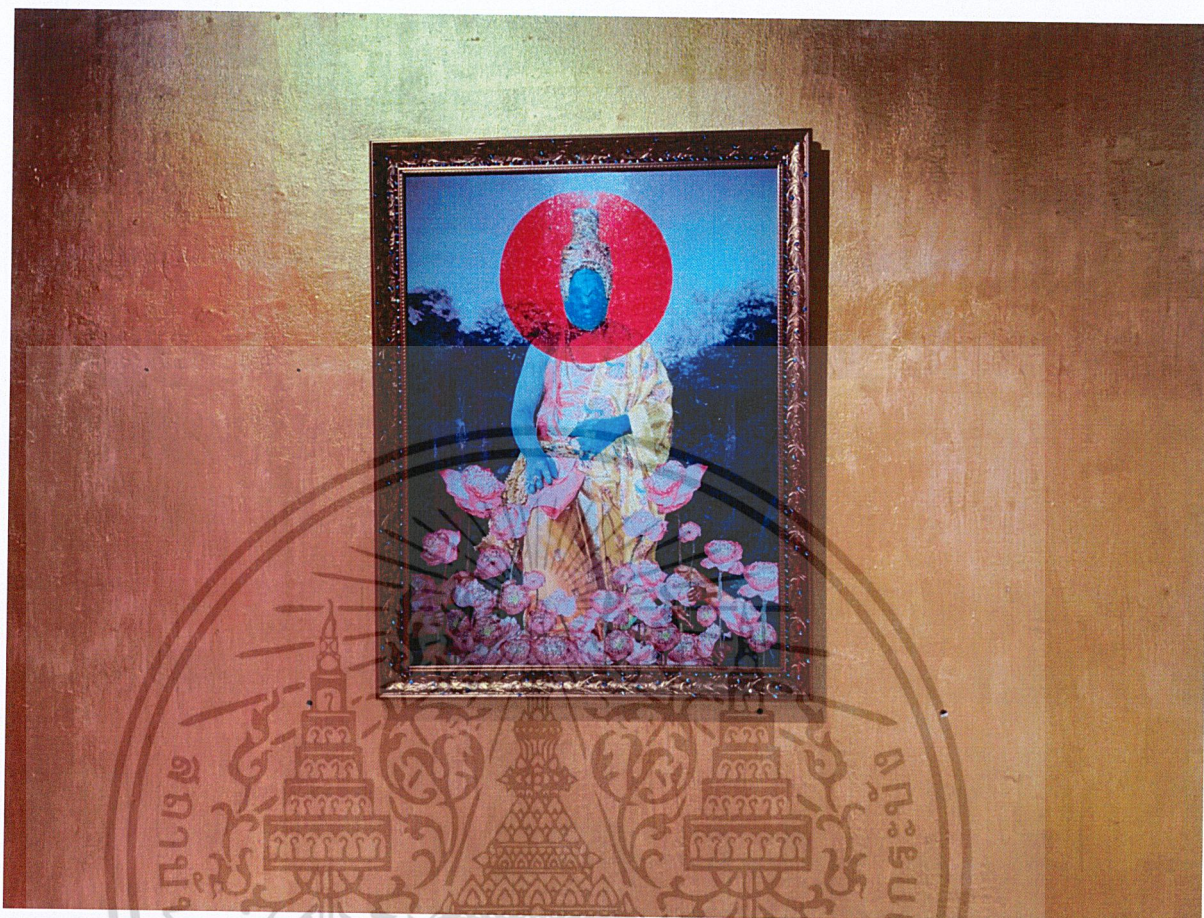
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4
เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
 เทคนิค : ภาพถ่ายสื่อผสมและศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกมลลักษณ์ สุขชัย
วัน เดือน ปีเกิด	31 มีนาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 79/2 หมู่ 13 ตำบลคู้้งพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม
สาขา	พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม การออกแบบเพื่องานภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล พ.ศ. 2563 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาจิตรศิลป์ สาขาทัศนศิลป์
รางวัลและเกียรติประวัติ	พ.ศ. 2560 ร่วมแสดง Synchronize Art Group Exhibition พ.ศ. 2561 ร่วมแสดง In transit Group Exhibition พ.ศ. 2561 ร่วมแสดง Broken English Society present lord of friendzone vol.11 Group Exhibition พ.ศ. 2562 แสดงเดี่ยว "RED LOTUS" selected work showing in Wonder Foto Festival CURATED by Sirima Chaiyapreechawit - Exhibition Pop up ณ ไทเป ประเทศไต้หวัน พ.ศ. 2561 ร่วมแสดง Broken English Society present "Broken Threshold"- Group Exhibition ณ River City Bangkok กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมมหาบัณฑิต ครั้งที่13 “Sinsord thesis art exhibition” ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562 แสดงเดี่ยว "RED LOTUS" Photographic Exhibition ณ Kathmandu Photo Gallery กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้